

ABONAMENTUL

Pe un an . 28 Cor.
Pe un jum. . 14 "
Pe o lună . 2,40 "
Numărul de zi pentru România și străinătate pe an 40 franci.
Telefon pentru oraș și comitat 502.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA:
Strada Deák Ferenc Nr. 20
INSERTIUNILE
se primesc la administrație.
Mulțumite publice și Loc
deschis costă fiecare ziar
20 fileri.
Manuscripte nu se inapoiază.

Noi și Ardealul.

Suceava, 2 Martie 1912.

S'a făcut de bunăseamă cea mai mare greșală în trecutul politic al Românilor din Bucovina, când prin glasul unui episcop nevrednic ne-am opus unei împreunări bisericesti cu Ardealul, pentru a satisface niște proaste ambițiuni de patriotism local. Și acum greșeala se rezbună. Rutenii amenință să ajungă ei adevărații stăpâni și în biserică, mai ales că sunt sprijiniți și de unii dintre „stâlpii” noștri, cari în interesul „păcii” între popoarele țerișoarei noastre, tradează o cauză sfântă a neamului nostru! Ar fi fost cu totul altfel să fi fost împreunați cu Ardealul! Dar să nu ne mai plângem de geaba, căci aceasta e acum o cauză pierdută, ci să vedem puțin, ce se poate face în viitor!

Pe cât de strânse sunt legăturile noastre cu România, pe atât de slabe sunt cele cu Ardealul, adevărat mai că nici nu există. E drept, este o oarecare legătură ideală: căci scrierile lui Agârbiceanu, Goga, Ciura se cetesc și la noi cu același interes ca și în alte părți, însă aceasta nu e destul. Trebuie să ne cunoaștem de tot bine, mai ales că suferim în mare parte de aceleași rele și în sfârșit suntem doară același popor, deși ne despart Carpații și deși calea ferată nu ajunge până la Bistrița. Noi nu suferim mai puțin ca frații din Ardeal, numai forma pare ceva mai îmblânzită. La noi sistemul de înstrăinare și de corupere e cu mult mai pervers și

ingenios, ca cel al Ungurilor, cari abia acum începură să imite pe sora lor mai mare: Austria. Lozinca „gubernului” nostru e: corupere și bani abia unde nu ajunge aceasta: forța. Astfel nouă pe nesimțite ne-au infiltrat o cultură semito-nemțească, încât ajunsesem să privim de sus spre frații noștri din alte părți, pe când nu vedeam că noi suntem păcăliți că „gubernul” își bate joc de noi.

Acesta este sistemul lor ori-unde și în ori și ce privință. Nu este și la Dvoastră în Ardeal numai cu aceea deosebire, că Ungurii nu se sfiesc de nici o măsură, fie ea ori cât de sălbatecă? Iar dacă avem a ne apăra de același dușman, care numai câte odată apare în alte forme, de ce să nu luptăm alături? De ce să nu ne pasioneze și luptele Românilor din Ardeal? La noi alt dușman primejdios e cultura nemțească-semitică, care până acum a făcut ravagii atât de grozave, la Dvoastră e cultura ungurească, care nefiind atât de „superioară” ca cea germană n'ar fi atât de primejdioasă ca cea germană, dacă nu s'ar întrebuița și forța — și știți, că Ungurii nu se sfiesc de nici un mijloc, cu care ar putea câștiga sau cumpăra un suflet de Român. Ei, și aici e dușmanul același, și atunci de ce să nu luptăm alături?

Noi, Românii din Bucovina, în multe privinți suntem foarte înapoiți. Până mai an ne mândriam măcar cu o mișcare economică înfloritoare. Anul trecut însă ne-a arătat că „afacerile” numai la suprafață mergeau bine și ne-am trezit cu un dezastru economic, de care încă n'am scăpat.

Ei bine, mândria noastră, însoțirile economice sunt aproape de ruină. Și în multe locuri munca va trebui începută din nou. Aici am putea învăța atâtea dela băncile ardeleni, în cari vreme de cinci-zeci de ani nu s'au întâmplat nici o delapidare sau o neregulă, așa că băncile astea au acum o temelie sigură. Ardelenii erau pe cale să învețe dela noi, căci se credea că „afacerile” noastre merg într'adevăr bine și acum noi vom merge să învățăm dela ei munca cinstită și înceată, dar sigură. Afaceri riscate, ca afacerile cu lemne, și pe lângă toate acestea împreunate cu delapidări, de acum înainte nu vom putea suferi, ci ne vom lua pildă dela băncile din Ardeal, cari altfel și-au câștigat o temelie atât de sigură și de solidă. Și aici e în interesul nostru să avem legături cât de strânse, și atunci ce mai așteptăm? Căci patriotismul local, care în trecut ne-a fost atât de dăunător azi nu ne mai poate opri!!

Și în Bucovina cel mai mare dușman e acel dinlăuntru nostru. La noi cultura străină ne-a corupt și prin aceasta dușmanul acesta din mijlocul nostru a devenit mai periculos: suntem umiliți față de orice „beamter” negru-galben, admirăm orice recentă producție „occidentală” și pentru biata noastră Moldovă nu avem decât dispreț „superior”. Am văzut odată, că un Român viteaz din Bucovina, un „stâlp” al poporului i-a scris unui funcționar delat guvern: „ich melde ergebnst!” — „vă anunț cu umilință!” și accentuez că prin situația sa ar trebui să fie într'adevăr

Serenadă *).

Se 'ntoarce în sfânta cetate,
Domnița-i streină și poarta s'a 'nchis.
Eu sunt trubardurul întâiului vis
Și-al primei iubiri sfîrșimate.
Salcâmiă... Salcâmiă s'apleacă ușor,
Le suflă podoaba zefirii,
De ce m'abat astăzi, nebun visător,
Prin dreptul ferestrei, căci n'astept cu dor
Să fi cadă din păr trandafirii?
O, nu viu, frumoaso, să-ți cânt la ferestri
Din colțul umbrat de zorele
Și n'astept în noapte cu drag să privești,
Pe raze de aur cununi să 'mpletești
Din nufării dragostei mele.
In pieptul meu arde ascuns un vulcan
Și nimenea nu'l înțelege,
Mi-e sufletul 'n neguri umbrat ocean,
Și-i vuet de ape, și-i trist uragan
Cântarea mea fără de lege.
Dar nu viu, steino, să plâng, să te cert,
E blândul trecut ce mă chiamă.

* Din volumul „Florile Dalbe” ce va apare în curând în editura revistei „Ramuri” din Craiova.
Eu noaptea în suflet uitatul proscris

Eu sunt beduinul pribeag în deșert
Și mi caut odihnă, Eu știu să te iert
De vina ta fără de seamă.

Adormi ca și crinul de vînt legănat,
Pe veci mă alungă din minte,
Și uită ispita ce 'n cale ți-a stat,
Și îngerul păcei vegheze'ți la pat,
Și 'n vis aurit să te-alinte.

Icoană pierdută a dorului meu.
Adormi împăcată, senină,
Căci vine din urmă al anilor greu,
Și stelele noastre coboară mereu
Coboară și și pierd din lumină.

Adormi... Căci cu toții dormi-rom curând
Ca frați, sub aceeași țărîină,
Dormi-va și dorul și visul plăpînd,
Și focul din suflet și ura din gând
Le'mpacă eterna stăpîină.

Cu noaptea în suflet uitatul proscris
Se 'ntoarce în sfînta cetate,
Domnița-i streină și poarta s'a 'nchis.
Eu sunt trubardurul întâiului vis
Și-al primei iubiri sfîrșimate!..

I. U. Soricu.

Scrisoare din cazarmă.

— Fragment. —

Scrisoarea aceasta o scriu din Tirol, țara cea sfântă, cum o numesc băștinășii, țară plină de biserică și de capele, de castele medievale și de căruciume la ori ce răspîntie a drumurilor, dar mai ales de fortărețe; țara zăpezilor eterne, a ghițărilor și a albuștelor, a călugărilor și a călugărițelor, unde țărani fumează nymai din lulele, și pășese încet și cu tîmă ea moșnegii dela noi, își ies foarte greu din sărite și și împărțesc timpul de peste zi cu mare acurateță: la biserică, pe lângă casă și... în cărciumă la un pahar dulce, ascultînd cîntece din țiteră și din orchestricane:

„Ich hab' ka Schlaf, ich hab' ka Ruh,")
Meine enziege Liebe bist nur du...”

Dar fetele?! cu deosebire cele dela orașe! In sărbători — dar și în alte zile când merg la vecernie — le vezi cu cartea de rugăciuni în stînga, cu metaniile în dreapta, cu crucița la gât, cu ochii plecați și cu „Ave Maria” pe buze, iar gîndurile? Dzeu știe, de bună seamă însă că nu-s la rugăciuni. Să-ți spun sincer: sunt de o smerenie și de o evlavie ce le fac mai ispititoare, decît dacă ți-ar sări de gât.

Ei, și într'o astfel de țară, unde primăvara se îngănă cu iarna, a voit soartea să-mi fac armata, sus pe creștetele înzăpezite ale Alpilor, la bersa-

*) Pe rom.: „N'am nici somn, nici liniște,
Toată dragostea-mi ești tu...”

un conducător „firese” al poporului, nu mai că cu astfel de conducători nu vom ajunge departe. Ei bine, de-aceștia sunt și pe la Dvoastră! Incepând cu cinstitul părinte Mangra și sfârșind cu cutare învățător de sat îmbătat de strășnica strălucire a „culturei” maghiare. La noi un învățător a răspuns deputatului, care-l ruga să prepare câțiva băieți români pentru un gimnaziu nou înființat: „Ce poți scoate dintr'un sat de țigani!” Satul era însă din nefericire curat românesc! Nu-s și de acestea la Dvoastră? Nu-s și pe la Dvoastră certele cele atât de stricătioase între preoți și învățători cari ar trebui să lupte alături? Nu-s și pe la Dvoastră astfel de victime ale unei educații șovine — ungurești, la noi nețești, cari totuși cred că în calitate aceasta pot aspira să fie conducători „firești” ai poporului? Dușmanul acesta diavolul nostru nutrit cu atâta pricepere, de acei ce ne pregătesc peirea, trebuie să-l scoatem! Ne trebuie preoți-apostoli și nu preoți-funcționari, ne trebuie învățători idealisti și muncitori, nu „politiciani” intriganți ne trebuie fruntași *adevărați* ai poporului, și pe cei „firești” îi vom da la o parte, și în sfârșit, ne trebuie o tinerime însuflețită și muncitoare și nu niște „secături entusiaste”, cari aplaudă numai discursul cutărui politician „intelect”, însă când la fapte, cam strâmbă din nas. Aceleași scăderi sunt la noi ca și la Dvoastră și aceiași dușmani, cari voiesc să ne răpească limba — la Dvoastră Ungurii, la noi Nemții și Rutenii. Ei vor să ne răpească biserica. — la Dvoastră Ungurii în forma unei episcopii gr. cat. ungurești, la noi Rutenii sub masca unei „egale” îndreptățiri în congres. Luptăm contra unei culturi străine, care ne corupe, la Dvoastră cea ungurească, la noi cea nemțească-semitică. Și de ce să nu ne cunoaștem mai bine, ca astfel să putem lupta alături?! Dela politicianii noștri, cari au alte griji, nu putem aștepta o apropiere de

Ardeleni! Tinerimea trebuie să facă începutul: să se înfrățescă studentul din Cluj sau Budapesta cu cel din Suceava și Cernăuți! A sosit vremea! Luptăm pentru un ideal și avem nevoie de tovarăși de luptă și de prietini! „Rezerva inexplicabilă față de Ardeleni” trebuie să inceteze și să facă loc unei dragoste sincere și hotărâte!

Strângeți-vă mâinile, ca să puteți lupta alături!!

Buba... „Gazeta Transilvaniei” de ieri a adus un articol sub titlul „Buba Făgărașului” și iscălit „Bătrînul”. În acest articol cineva ceacă să ne injure pentru un articol al nostru „*En magyar nemes vagyok*”, în care analizăm, după gazetele ungurești, apărarea dlui Dr. N. Șerban în fața curții cu jurați din Târgul Murașului, când cu procesul său de agitație. „Bătrînul” Gazetei ne declară pur și simplu mincinosi și nu admite nimic din toate acuzele pe cari i-le-au adus dlui Șerban... zărele ungurești, acuze pe cari le-am înregistrat și noi, gândindu-ne că d. Șerban va găsi cu cale să le desmintă.

Suntem gata ori când să recunoaștem că d. Șerban a avut purtare deplină la Târgul Murașului și suntem înclinați să credem că zărele ungurești l-au calomniat pe d. Șerban, însă cu o singură condiție: să declare d. Șerban cu iscălitura că, *într'aderar, la Târgul Murașului el nu s'a lăudat cu nobilitatea lui ungurească, cu prietenia, lui Juth și a lui Mikszáth*. Atunci când d. Șerban va face această declarație, vom lua act cu plăcere despre ea. Cu desmintiri anonime noi nu ne mulțămim, deoarece d. Șerban n'a avut nimic de zis până acum față de toate acuzele publice cari i-s-au adus, producând impresia că tace tăcerea vinovatului.

Aici e „buba”, bătrînule corespondent al bătrînii noastre Gazete.

Călătoria arhiducelui moștenitor. Ziarul vienez *Die Zeit* e informat, că moștenitorul de tron arhiducele Francisc Ferdinand pleacă azi în 4 Martie la Brion. Terbuia să plece cu câteva zile înainte, motive de ordin politic l-au reținut însă. Se crede că în zilele aceste coroana a luat hotărâri definitive în ce privește soluția crizei politice din Ungaria și că hotărârile aceste au trebuit luate în comun acord cu arhiducele moștenitor.

Inarmările Austriei. Ziarul rusesc „*Novoie Vremea*” este informat că Austria mărește neconținut garnizoanele din Galiciia răsăriteană și că ministrul de război austriac vrea să construiască o cetate modernă chiar la granița rusească. Orașul Zolocov va fi fortificat, iar lucrările pentru aceasta vor începe cât se poate de curînd.

În planurile de fortificare mai sunt prevăzute și orașele Iaroslav, Premisl, Lemberg, Nicolaev și Staril-Galici, cari toate sunt așezate de-a lungul frontierei rusești, astfel că prin efectuarea lucrărilor se va forma o linie inexpugnabilă contra Rușilor.

Confiscarea ziarului „Reichspost”. Ediția de dimineață dela 2 Martie a ziarului vienez „Reichspost” organul partidului creștin-social a fost confiscată. Motivul acestei măsuri arbitrare este, că „Rp.” a supus unei aspre critice discursul consilierului intim Hohenzinner, ținut cu prilejul unei adunări populare, discurs în care oratorul a luat poziție împotriva patriotismului.

Iată cum se exprimă între altele ziarul confiscat asupra acestui incident:

„Credem, că ar fi mai nemerit, dacă zelosele organe ale guvernului s'ar îngriji să aducă un remediu imediat atacurilor violente, repetate atât de des în adunările liberale, decât să oprească o critică ziaristică ulterioară. În adunări astfel de injurături se pot adresa fără nici o jenă, pe când în presă ele nu pot fi nici măcar criticate — ei bine pot să facă liberalii în Viena, ori ce le place? În cazul acestei confiscări este chiar o măsură de apărare a liberalismului, pentru care nu poate fi un moment mai plăcut, decât să vadă presa neliberală supusă unei cenzurii, atunci când e vorba să înregistreze ticăloșiile ce se vorbesc în adunările liberale. Autoritățile ar trebui să se folosească de zelul lor mai bine în altă parte, decât să împedecă o critică obiectivă a unor evenimente scandalozase.”

Incidentalul acesta dovedeste cât de mult s'a schimbat situația partidului creștin-social dela moartea lui Lueger încoace.

Manifestația socialiștilor. Astăzi înainte de amiază, socialiștii din întreaga țară au demonstrat în mase pentru sufragiul universal, egal și secret. Fără îndoială, cea mai impozantă demonstrație a fost cea din Budapesta, la care au luat parte peste 60 mii de socialiști. În rînduri compacte, după ce s'au întrunit în șase circumscripții, au parcurt străzile Budapestei, aclamând sufragiul universal și apostrofând în termeni aspri guver-

glierii cei sprinteni și îndrăzneți, cărora le place după cum zice cântecul lor: —

„Tannengrün und Edelweiss,²⁾
Adlerschrei und Gletschereis...”

Toată frumuseța sălbatecă a Tirolului e cuprinsă în aceste două versuri!

Dar n'o duc toată vremea numai în cântece și în poezii, ei au și suferit multe în acest Bozen (ital. Bolzano) unde au cunoscut și alte părți serioase ale vieții.

Iată s. p. astăzi! Ne-am sculat cu noaptea în cap, pe la unul după miezul nopții — afară era întunec de-ți dădeai cu degetele în ochi — am băut un fel de lichid fierbinte, care în armată se chiamă cafea, și ne-am îmbrăcat în pripă. Ranițele, moșdirul și puștile erau curățite încă de eu seară, de sticleau alătururile și oțelele ca și ochiul dracului. În grabă și totuși tăcuți și fără sgomot se string voluntarii (baccalaureații) în ogradă, fiecare căutându-și plutoul, șirul și camerazii din dreapta și din stînga. Comandă înăbușite sboară prin întunec, ne alincăm și așteptăm ordonanța școlii noastre, care la lumina chioară a unui felinar îi împarte fiecăruia din noi cartușe pentru exerciții. În șirurile de dinainte se aude vocea căpitanului, comandantul școlii noastre, care a sosit călare pe șargul lui, despre care ne povestește în orele de învățământ mai multe decât despre... tactică. Șargul se sperie de felinar, sfărăie și se isbește într-o parte tropotînd din copite de ies scântei. Iarși sudălmii...

*) Pe rom.: Verdeța brazilor și albușiițele, Tipătul de vulturi și ghițărele.

Se dă în fine semnalul de plecare și pornim încet, în pas ușor fără sgomot și fără trîmbițări de goarnă, ca să poată dormi în tihnă „civilisti”. La biserica Franciscanilor, unde doarme somnul veșnic strănepotul lui Ștefan cel Mare, Petru Vodă Șchiopul împreună cu soția sa Irina, se deschid ușile, căci îndată trebuie să vie călugării și călugărițele la utrenie.

Depart, aproape la marginea orașului, la o cotitură de drum, ne oprim în loc într-o smuncitură seurtă, facem front spre trotuar, luăm pușca la picior și salutăm cu stînga. Ce era? Cum steteam așa nemșcați, în atitudine de rugăciune după cum prescria regulamentul militar, vedem că se apropie de noi o zare de lumină, ce aruncă umbre uriașe pe zidurile caselor. Un erisnic în capul gol, ține în stînga un felinar, iar cu dreapta sună dintr'un clopoțel, și în urma lui îmbrăcat în alb pășeste un călugăr franciscan care merge cu sfințele taine la un bolnav. Credeam că a fost o vedenie, așa de repede s'a petrecut totul, ca și cum ar fi fulgerat în noaptea...

Și apoi iarși la drum în pas cadențat, de gîndea că merge un singur om. Cadența aceasta îți ușurează marșul și-ți face par'că bine când o auzi. Nimeni nu vorbește un singur cuvînt, nu s'aude nici o comandă, decât doar tropotul nostru și țâcănitul baionetelor când se ating de pușca vecinului. Pe încetul ne infierbântăm de ies aburi din noi, sudoarea începe a străbate prin pori și o simți cum șirua căldută, lină, pe obraji la vale și peste tot trupul. Pe urmă se pune și praful de pe drum pe fața-mi asudată. Picioarele mi-se înmoaie dela genunchi, curelele-mi taie umerii și mă dor șelele din pricina raniței celei grele. Măna

stîngă mi-i umflată de sânge, încât n'o mai simțesc, căci o leagăn în tactul marșului înainte și înapoi ca și cum aş vâsli, iar dreapta mă doare din încheietură cum string cureaua puștei.

Mai departe! fără să ni-se dea măcar un pas de o minută! Mă uit în stînga spre răsărit: începe a mihi de ziua, dar puțin de tot, așa ca în vis. De sus, de pe dealuri se aude glas de clopote ce vin dela niște capele cu ferestrele luminate: se trezește lumea. De s'ar face în sfârșit ziua albă! Privesc înainte și văd că licărește ceva așa ca o fășie de oțel vînat: trebuie să fie riul Adige, căci suflă o boare răcoroasă dintr'acolo. De aceea parte, peste apă-s munții: munți sunt însă și în dreapta și în stînga, și îndărăptul nostru și se ridică în noapte amenințatori și întunecați ca iadul. Mergem, mergem neconținut, fără să cunoaștem ținta: trap-trap... trap-trap și urechea se deprinde cu sunetul acesta regulat ce-ți intră în trup, și pe nesimțite trupul ți-se prefăce într-o mașină. De gîndit nu gîndești de loc, dar nici nu te mai doare nimic, căci amortești și devii nesimțitor de par'că nu ești tu, ci un străin, e altul cel ce merge așa fără nici o țintă în noaptea. Poate-i vis? Cine știe!

„De s'ar face ziua odată!” Acesta-i unicul gînd ce-mi trece alene prin creieru-mi obosit, dar nu mă preocupă multă vreme, căci dispăre îndată ca un izvor în pustie. În dreapta se deseamnă așa ceva ca un castel înălțat pe un vîrf de stîncă: va fi poate o ruină din evul mediu.

La răsărit zarea de lumină se deschide ca un ochiu dumnezeesc, se lățește mereu și în puțină vreme ia dimensiuni așa de mari, de gîndești că

nul. Toți purtau pe piept sau la pălărie câte un carton cu inscripția *trăiască sufragiul universal!* Marele meeting s'a ținut în piața Tisza Kálmán, unde au vorbit toți conducătorii socialismului dela noi împreună cu Beck Lajos, deputat justhist. S'a votat o rezoluție prin care se cere sufragiul universal, se condamnă atitudinea guvernului și se aprobă acțiunea partidului justhist, ca una care se întreprinde pentru „interesele poporului”. Poliția din Budapesta a luat cele mai întinse măsuri de precauțiune, deși socialiștii nu au dat nici un prilej de desordine prin purtarea lor demnă.

A fost manifestație și la noi.

Manifestația muncitorilor din *Arad* a fost de asemenea impunătoare. Mulțimea adunată în piața Tököly, locul de întrunire, era de vre-o 5000. S'au rostit trei discursuri, dintre cari unul *românește*. Oratorul român a fost dl *Sava Damian*, tipograf, care declară că muncitorimea română duce lupta cea mai grea, fiindcă trebuie să lupte și pentru *apărarea naționalității sale* (aplauze).

Adunarea a decurs în cea mai perfectă ordine.

Nou scandal în Cameră.

Audiența lui Khuen.

Arad, 4 Martie n.

Conflictul izbucnit, în ședința de Sâmbătă a Camerei deputaților, între opoziția justhistă și președintele *Náray* a avut continuare și în ședința de azi. S'au înnoit scenele furtunoase de Sâmbătă: opoziția și-a urmat tactica de până acum de-a dificulta sumarul ședinței trecute și a împiedeca intrarea în ordinea de zi prin discuții în chestie de regulament.

Noua interpretare severă ce-o dă președintele *Náray* regulamentului a provocat, însă, și un conflict violent între președinte și *Justh Gyula*.

Șeful opoziției justhiste l'a acuzat pe *Náray* că și-a călcat cuvântul dat. Declarația aceasta a lui *Justh* a deslănțuit din nou patimile. Președintele a luat cuvântul dela *Justh*, între aplauzele guvernamenta-

lilor și protestările viforoase ale opoziției, care a cerut imediat ședință intimă.

În culoare apoi deputații guvernamentali au bătut pe un medic-veterinar care venise să-l felicite pe *Justh*.

Sensația zilei a fost însă audiența de azi a ministrului-președinte contele *Khuen-Héderváry*, care s'a dus la Viena ca să ajungă la o nouă înțelegere cu guvernul austriac.

Despre evenimentele zilei raportăm în cele următoare.

Adresa ministrului de război.

Ziarele vieneze anunță că atât ministrul comun de război, cât și ministrul-președinte austriac au adresat contelui *Khuen-Héderváry* câte o scrisoare prin care îi cer lămuriri asupra declarațiilor sale făcute în camera ungară.

Guvernul a desmintit știrea aceasta, ca azi s'o confirme. Adresa a întârziat... fiind adresată ministrului de interne, de unde acum a fost transmisă ministrului-președinte.

Audiența lui Khuen.

Din Viena se telegrafiază: Ministrul-președinte ungar contele *Khuen-Héderváry* a sosit Duminică seara la Viena. Deodată cu contele *Khuen* a venit și ministrul honghez *Hazai*.

Azi, Lami, la orele 11 a fost primit, în palatul Schönbrunn, de Maj. Sa în audiență specială. În cercurile bine informate se afirmă că ministrul-președinte și-a exprimat înaintea Maj. Sale regretele că guvernul austriac, prin atitudinea sa dușmănoasă față de guvernul ungar, a dat nouă viață obstrucției care își trăia zilele din urmă.

Miniștrii unguri vor încerca să aplaudeze și divergențele de vederi cari s'au ivit între cele două guverne în chestia reformelor militare.

Contele *Khuen* a dat încă săptămâna trecută lămuriri asupra înțelegerii sale cu partidul kossuthist și modificările ce se vor introduce în reformele militare.

Lămuririle aceste însă n'au fost suficiente.

Furtună în Cameră.

Îndată după deschiderea ședinței, președintele *Náray* revine asupra celor întâmplate în ședința de Sâmbătă și și exprimă din nou regretele că în ședința trecută a făcut gestul pornit de-a da la o parte cererea unei ședințe intime. Declară mai departe că întotdeauna va respecta dispoziția regulamentului privitor la ședințele intime (aplauze).

Se procedează la verificarea sumarului ședinței trecute. Opoziția dificultează sumarul și propune deosebite modificări. Apoi provoacă o aprinsă discuție la regulament. Discuția pe abocuri e furtunoasă.

„Ți-ai călcat cuvântul.”

Ia apoi cuvântul *Justh*, care îl atacă pe *Náray* pentru volnicia săvârșită în ședința de Sâmbătă și-l acuză că și-a călcat cuvântul.

Náray protestează, tremurând de agitație, împotriva insinuării și-l amenință că-i va lua cuvântul dacă va mai folosi astfel de expresii.

Justh: Am spus-o și Sâmbătă și o repet și acum: *Președintele și-a călcat cuvântul dat!*

Náray: Ți iau cuvântul!

Se deslănțuie o adevărată furtună. Deputații ies din bănci și încunjură tribuna. Opoziția protestează între izbucniri viforoase împotriva luării cuvântului. Din toate părțile se proferă amenințări și insulte. Opoziția îi prezintă președintelui o cerere de-a declara ședința ca intimă.

Náray suspendă ședința, părăsind tribuna în mijlocul deputaților guvernamentali.

Bătăie.

În culoare agitația ia proporții și mai mari. Deputații urlă, tipă se amenință. Opoziția declară categoric că nu-i vor mai îngădui lui *Náray* să presideze.

Justh este încenjurat de mulțime mare care îi face ovații furtunoase. Un necunoscut (pe urmă s'a constatat că este un medic-veterinar din provincie) se apropie de *Justh* și-i spune

de sus de pe crestele munților năvălește un torent uriaș de lumină ce înceacă toată valea. Soarele însă nu se zărește, dar îl ghicești, căci în partea opusă, la asfințit, piscurile munților acoperiți de zăpadă scânteie într-o lumină trandafiriu ce arde: a fost cea mai frumoasă auroră din Alpi ce-am văzut-o în viața mea.

Dar totuși nu poposim! Respirația e grea și scurtă. Unii din noi găfăiesc, pierd pașul sau se potienesc de vre-o piatră, căci e foarte greu să mergi mai lungă vreme în tact, fără sunet de goarnă sau durăit de tobă. Gornistului e oprit să trîmbețe, căci ne-ar putea auzi dușmanul! Când se ridicase soarele de-o sulită pe cer, am ajuns într'un sat, unde am poposit un sfert de oră. Ne-am pus puștile în piramidă și apoi ne-am repezit ca nebunii la fântână, căci ardeam de sete. Se ghionteau și dădeau unii peste alții, de nu-ți venia a crede că-s oameni civilizați, cu studii înalte. După potolirea setei mi-am umplut bidonul cu apă, mi-am udat puțin fața și fruntea înfierbântată ce ardea ca focul, apoi m'am pus să privesc în jurul meu. Satul era mic, ca cele mai multe din satele tiroleze, numai cu vr'o douăzeci de case, fiecare

dintr'însele însă era o cetate. Nu lipseau biserica, școala și... cărciuma, cele trei nedespărțite institute de... cultură din Tirol. Pe la ferești, pe la porți se ivise lume multă, privindu-ne cu nămiri: bărbați, femei, copii și fete, unele chiar foarte drăgute. Într'adevăr și aveau ce privi! Parcă eram niște draci! Ghetele albe de praf, iar fețele noastre aveau o culoare surie ca și hainele. Și totuși băieții noștri se dădură la glumit cu fetele, așa din depărtare și cam pe șoptite ca să nu ne vadă căpitanul și locotenentul. Fetele chicoteau acoperindu-și fața cu pestelea și ascunzându-și capul după spatele celorlalte, cari ne priveau cu coada ochinului. Vr'o două femei veniră cu mere ca să ne împartă, dar n'aură când, căci toată compania de voluntari se năpusti asupra lor, răsturnându-le coșarca cu mere în praful drumului. Unii din noi scoaseră hărțile militare și busolele ca să ne orientăm, dar popasul fiind pe sfârșite, căpitanul ne dădu ordin de plecare.

Glumele și ori ce vorbă amuțiră ca prin farmec, în locul lor însă răsuna numai tropotul pașilor noștri. Trecurăm podul peste riul Adige și după vr'o jumătate de ceas am dat de alt sat, St.

Andrian, de unde aveam să începem operațiile. Lângă biserica, în vatra satului, am poposit, odihnindu-ne vr'un ceas și mai bine. Satul acesta părea însă pustiu: ferestrele și ușile deschise larg, nici un suflet de om pe afară, ba nu se auzia nici chiar lătrat de câine. Numai preotul și un țeran bătrîn se plimbau de-alungul bisericii, cu mâinile la spate, fumând din lulele și vorbind numai cu gura gurei. Biserica era deschisă, iar lângă biserică jos se ridica ispititoare o berărie. Spun adevărul: nici un voluntar n'a stat pe gânduri unde să iște, în biserică sau în cărciumă, ci aproape toți, cuprinși ca de o singură inspirație, se grănădiră în cărciumă.

Eu m'am dus în dosul bisericii să vizitez cimitirul ce-i încenjurat de un zid înalt, de nici vântul nu poate să treacă peste el. În firidele din pereții zidului sunt reliefuli în ghips ce reprezintă icoane din martiriul lui Hristos. Ce curățenie, ce rânduială, dar mai ales ce liniște tainică era în cimitirul acela! Auziai numai foșnetul vag al cipresilor și al pădurii de brazi ce ajunge până lângă zid. Eu nu-mi pot închipui un mai frumos loc de odihnă decât la malul mării sau

MOBILE

TARI, LUCRATE CU GUST ȘI IEFTINE

să pot căpăta numai la fabrica de mobile alui

Székely és Réti, Marosvásárhely, Széchenyi-tér 47

Lucrul solid și prețurile ieftine e cauza că numărul cumpărătorilor noștri zilnic să înmulțesc.

Trusouri complete pentru mirese.

Aranjamente admirabile pentru prânzitoare, dormitoare, saloane și odăi etc.

Mobile englezești cu piele.

Prețuri de tot ieftine.

Oamenilor acreditabili se vând și pe lângă plătire în rate.

În provincie la dorință mergem în persoană și arătăm bogatul nostru catalog ilustrat.

TELEFON Nr. 214.

— Vin dela adunarea populară și îți aduc felicitații, d-tale care n'ai fost ales prin bani și voluție...

Necunoscutul n'a putut să continue căci o ceată de deputați guvernamentali îl încunjură și între bătaii îl scot afară din culoare.

Scrisori din București.

Prietenii literaturii franceze. — Jean Richepin la București. — Două conferențe. — Carusso în România.

București, 19 Februarie.

Interesul față de cultura și literatura franceză s'a manifestat în timpul din urmă destul de puternic în capitală prin înființarea unui așa numit „cerc al amicilor analelor”. Scopul acestui cerc ar fi să întrețină cât mai viu contactul între publicul românesc și literatura franceză, iar pe de altă parte de a face propagandă în România pentru răspândirea cunoscutei reviste parisiene „Les Annales”. Cercul este pus sub prezidenția reprezentantului din București al Franței. Membrii lui sunt recrutați din elita bucureșteană, bărbați politici, scriitori și scriitoare, cari au găsit un prilej potrivit pentru a-și arăta recunoștința față de cultura franceză, care ne-a adus atâtea elemente bune și folositoare pentru cultura noastră, care ne-a adus și atâtea dezavantajii, având în vedere faptul că inițiatorii adoptă în primul rând formele și neglijează, sau nu pot înțelege esența. O coincidență ciudată găsim în împrejurarea că manifestările mai puternice ale acestui cerc au loc tocmai acum, când se apropie binecuvântata zi de treisprezece Martie, ziua, în care s'a vărsat sânge cald și tânăr, pentru apărarea culturii, literaturii și limbii românești față de entropirea influențelor străine.

Dar probabil foloasele unui astfel de cerc, în jurul cărui sunt grupate forțe, cari ar putea ajuta mult și la înaintarea literaturii noastre naționale, se vor vedea mai târziu. Astăzi nu ne putem da încă bine seama. Vedem doar atâtea că revistele noastre luptă din greu, fără de mult concurs din partea celor ce l'ar putea da, spre a pătrunde, spre a răspândi gustul de citit în societatea românească. Un cerc care să-și fixeze drept program răspândirea și întărirea unei reviste românești mi-se pare nu există. Cel puțin în felul cum este alcătuit cercul de care am vorbit. Să nădăjduim că, luând pildă dela sprijinitorii revistei franceze, în curând vom vedea înfiripându-se mici asociații în scopul de a asigura existența cu-

tărei reviste românești, care urmărește un ideal. Și, dacă ne-ar fi dat să vedem acest lucru, am fi recunoscători entuziaștilor prieteni ai Analelor.

Ca un semn al dragostei și interesului pe care ni-l poartă la rindul lor Francezii trebuie considerată vizita distinsului scriitor, membru al Academiei franceze Jean Richepin, care a sosit Joi seara în București. Primirea lui a fost cât se poate de călduroasă. O mulțime de oameni de litere, profesori, scriitori și ziaristi au ieșit întru întâmpinarea lui, salutându-l ca pe unul care intrupează graiul națiunii franceze iubitoare și sprijinitoare a tuturor pornirilor generoase. Din partea scriitorilor noștri el a fost salutat de către poetul Cincinat Pavelescu. Căldura cu care poetul român a salutat pe colegul său francez l'a mișcat cu deosebire pe acesta.

Jean Richepin a ținut la București două conferențe. Una a ținut-o la Ateneu, vorbind despre „Legenda lui Napoleon”, în fața unui public numeros. Poetul francez a vorbit cu însufletire despre acest mare erou, care a cucerit o lume întreagă nu spre a o stăpâni ca un tiran, ci spre a răspândi în toate colțurile razele binecuvântate ale civilizațiunii. S'a zis despre Napoleon c'a fost italian. A fost intruparea geniului latin, care a reînviat în el după atâtea secole, a reînviat cu toată puterea strălucirii lui. Cum a fost considerat acest om fenomenal de către contemporanii săi, ca și de cei ce au urmat, se vede din numeroasele cântece și legende ce se păstrează încă și azi în poporul francez, ca și la popoarele, cu cari acest erou a avut să lupte. O fi cunoscând scriitorul francez frumoasa noastră baladă populară din Ardeal în care poetul nostru popular vorbește despre „Bunăparte”?

A doua conferință a ținut-o scriitorul francez la Institutul Pompilian, la cercul prietenilor Analelor. A vorbit despre basme și zine. Cercul Amicilor Analelor a căutat să sărbătorească în chip demn pe scriitor. Alte conferențe, le va ține la Craiova și în alte centre ale țării.

Precum vedem din țări străine vin oameni de seamă să ne cunoască. Ar fi timpul, căci ne cunoaștem așa de puțin și, slavă domnului, ar avea ce să-și intereseze și la noi. În multe cazuri ar putea să constate lucruri interesante cu privire la felul cum se reflectează în sufletele de curind ridicate din liniștea patriarhală, curente și influențele străine, gândurile și principiile, la cari au ajuns alte popoare, în urma unei evoluții firești.

Cât mânați de interesul de a cunoaște un popor latin cu așa de frumoase însușiri, cât aduși

de noi, vin tot mai des străinii. Mai ales că în timpul din urmă s'au ridicat și la noi localuri cari ispitesc pe cei dornici de câștig, cari se lasă robiți hazardului. Jocurile dela Casinoul din Constanța au atras multă lume străină. Vor mai atrage. Deocamdată o știre, care în cercurile artistice a produs mare însufletire. E vorba ca la vară celebrul tenor Carusso să vină la Sinaia, unde, în sala Casinoului, care acum se clădește, va da șase concerte. Pentru aceste șase concerte i-se plătește suma de 80.000 de franci. Deși s'ar părea mare, suma nu este exagerată, având în vedere prețurile enorme, cu cari artistul a fost angajat în alte orașe mari. Carusso n'a mai fost până acuma în România. E prima vizită ce-o face el țării noastre. Cei ce vor avea fericirea să-l audă se vor mândri de sigur.

Deocamdată publicul mare din țară se bucură de concertele pe cari marele nostru G. Enescu le dă în diferitele orașe ale țării. E o glorie a noastră și e foarte frumoasă hotărârea ce a luat-o de a fermeca și pe cei de un neam cu el cu strălucitoarea sa artă.

Coresp.

Centenarul lui Nicolae Crețulescu.

București, 19 Februarie v.

La 1 Martie 1812 s'a născut Nicolae Crețulescu, unul din patrioții cei mai de seamă, astfel că anul acesta se împlinesc 100 de ani dela nașterea lui.

Nicolae Crețulescu este cel dintâi medic român, diplomat dela facultatea din Paris în 1839. El a pus bazele studiilor medicale în țară înființând școala de chirurgie dela spitalul Colțea în 1842 și publicând primul tratat român de anatomie descriptivă în 1843. Din aceste începuturi a eșit școala lui Davila, care apoi devine facultatea de medicină.

Crețulescu a fost membru și președinte al Academiei Române, pe care primul a dorit s'o înființeze. El a fondat societatea de științe și Ateneul, al cărui președinte a fost mulți ani.

În istoria politică a țării, Nicolae Crețulescu ocupă un mare loc prin activitatea lui timp de aproape o jumătate de secol.

sub streșina unei păduri de brazi, al căror suet e așa de melancolic și de misterios ca de harfe nevăzute, ca niște voci din altă lume. Tirolezii știu să îngrijească de morții lor dragi ce dorm somnul veșnic. Țarina de pe morminte, nu-i îngrămădită ca la noi după cum voiește groparul, ci ei o metezească și fac cărări printre morminte, de gânduși că-s niște straturi de flori. Zică cine ce va vrea, dar și acesta-i un semn de civilizație! Fiecare mort are la cap o cruce de piatră sau o figură de sfânt, cu fotografia răposatului și c'un vas de piatră pentru aghiasmă. Citese o inscripție germană: aici se odihnește în Domnul răposatul N. N. zdrobit în primăvara anului 1890 de o lavină în sudul Tirolului...

Am ieșit din cimitir, din această împărăție a morților, gânditor și cu inima plină de evlavie sfântă, ce se împrăștia ca fumul la vederea puștilor așezate în piramidă. Căpitanul ne chemă pe lângă dânsul și dădu ordin să scoatem hărțile militare și busolele, ca să ne orientăm, căci îndată trebuie să mergem la luptă.

Nu mult după aceea am apucat-o la drum prin grădini, peste garduri și pe sub butucii de vie,

Când eram pe la marginea satului, auzirăm cele dintâi pârâiri de pușcă și bubuitul deprimător al mitralierelor. „La pământ!” răsună comanda sergentului și fiecare se tupilă sub niște butuci de vie, — cultură italiană. Dușmanul era înaintea noastră, dar îndărătul nostru era... prietenul! Se ridica o casă în stil șvțiorian și în balconul casei cine stetea? O fată, o frumusețe de fată ce ridea de noi cum zăcem în colb. Uitarăm eu toții și de dușmanul ce impușca înaintea noastră și de disciplina, și priveam la frumoasa din balcon zîmbind și trimițându-i sărutări cu mâna, chiar și sergentul. Tinerete, tinerete! trecătoare și drumețe!

De ce a fost mai pe urmă, puțin îmi pasă! Știu c'am alergat prin spini, peste șanțuri, ne-am târât găfâind pe coate și în genunchi, cu sufletul la gură și cu limba de un cot, unii au căzut într'un pârâu adânc muindu-se până subțiori, iar când am ajuns pe câmpul de luptă era prea târziu: lupta se dăduse fără de noi, și batalionul nostru o pierduse din pricina voluntarilor, cari formau rezervele și nu veniră la timp într'ajutor. Ce are a face? Sunt sigur că nimeni dintre noi nu umbla cu gânduri de sinucidere din pricina asta, ci toți erau veseli în inima lor, că după atâtea necazuri

și nevoi, li-a suris o fată frumoasă într'o dimineață cu soare.

Am mers pe urmă să ascultăm critica împreună cu ofițerii. Mai bine nu mergeam, căci toată vina, toate păcatele și toate ponosurile au căzut pe capul nostru. Atâtea pagubă să fie în țara Moldovei! În pauza de zece minute ce a urmat, am mâncat eu toții boierește: pâne goală și am băut apă din bidon! Apoi iarăși la drum, spre casă, toate companiile, pe o căldură și pe-o colbărie ce te înădușeau, și e doar luna lui Ianuarie! Noroc că i-au pus pe voluntari, ca fiind mai subțiri, să meargă în frunte! Inzadar cânta fanfară militară ca să ne mai animeze, noi mergeam ca niște automați, ca în vis, așa eram de frinți de obosală și de foame. Și după aceea mai veni și setea și somnul să ne chinuască! gura-mi era uscată ca iasca și pleoapele grele ca de plumb, căci ne sculasem, cu noaptea în cap, și numai disciplina cea de fier și frica să nu calce celelalte companii peste noi, ne mai țineau, căci de altfel ne-am fi trinit în vr'un șanț să dormim cel puțin 24 de ore. Sfârșiți de puteri am ajuns la 4 sau 5 ceasuri p. m. acasă, unde ne aștepta prinzul.

N. Bersagliereul.

Birkenheuer Miklós

Arad, strada Deák Ferencz 40 a.
în fața hotelului »Vass«.

Băcănie nouă.

Recomandă publicului prăvălia sa de coloniale și delicatose, înființată după experiența câștigată în cursul mai multor ani, și asortată întru tot corespunzătoare cerințelor timpului.

Are în depozit șuncă de Praga, costițe afumate, mezeluri, tot felul de delicatose, brânzeturi, șampanie fabricat francez și indigen, cognac, liqueruri. Fructe sudice, mandarine și mere de Tirol.

Telefon 890.

scăldate în azur: el licărește prin desişul pădurii și se împrăstie ca o scurgere de aur pe suprafața eleșteilor limpezi ca niște oglinzi. Ziduri vechi, înalte și masive, pe cari le întrec culmile de un verde întunecat al parcurilor seculare, împrejuese palate moderne și medievale. Prin imensele grădini suspendate trec, oa niște arătări din basme, castelane vapoase în rochii lungi de gaze și cu pălării florentine pe cap. Pe la ferestre, în dosul perdelelor trase, se ivește câte o mână palidă de femeie, înecată în mâneci de dantelă și sclipitoare de inele. Iar în depărtare, de-asupra lanurilor bogate, serpuiește drumul de fier; locomotiva și vagoanele par niște jucării de copii văzute pe înălțimea ametoitoare a viaductelor... Totul e calm, fastuos, și sublim; peisajele sunt din linii simple și largi; o pace blândă se revarsă din cerul vast și profund... Și mi-e dor de toil primăverei, de copacii verzi din Ville-d'Avray...

C. R. B.

Greva din Anglia.

Atitudinea greviștilor a luat un caracter ostil nu numai proprietarilor de mine, ci și guvernului și autorităților, fapt care a revoltat întreaga opinie publică. Întreagă presa și-a îndreptat acuțișul împotriva greviștilor, iar primul-ministru Asquit s'a retras de pe terenul parlamentărilor lăsând desfășurarea evenimentelor în voia ei.

Iată noile telegrame asupra mișcării grevei:

Influența grevei.

Londra, 3 Martie. — Influența grevei să resimite în mare. Circulația pe liniile ferate este aproape sistată. Trenul de Paris nu mai merge. Din Londra nu mai pleacă nici un tren special. De asemenea trenurile locale nu mai merg.

Negustorii se folosesc de ocazie pentru a ridica prețurile la mărfuri, mai ales la articolele de consumație. Pâinea este foarte scumpă. Peștele, mâncarea cea mai necesară a populației sărace de asemenea e foarte scump. Eri mai mult de un milion de muncitori s'au pus în grevă. Numărul greviștilor crește mereu. În decurs de două săptămâni numărul lor va fi de 4 milioane.

Acțiunea de împăcare a guvernului.

Comunicarea primului ministru despre întreruperea tratativelor a făcut o impresie foarte rea în cameră. Ministrul a spus, că delegații muncitorilor au plecat pentru a influența pe aderenții lor să își modifice pretențiile. În cazul când s'ar putea obține vre-un rezultat în această direcție se vor relua din nou parlamentările.

Armata și greva.

Londra, 3 Martie. — La ministerul de război s'a ținut o consfătuire a șefilor armatei, la care au participat un mare număr de generali. S'a luat hotărârea de a nu se da nici un concediu nici unui soldat.

Artileria s'a înarmat cu puști de război. Se vede că în trupele provinciale nu au nici o încredere dovadă că garnizoana din *Glasgow* a fost întreagă desarmată. La ministerul de interne și la cel de război s'a instituit un serviciu de noapte.

Încăpăținarea șefilor greviști.

Londra, 4 Martie. — Delegații greviștilor s'au încăpăținat atât de mult încât nu voese să stea de vorbă cu primul ministru. „N'avem ce discuta!” spun ei categoric. De asemenea au declarat că nu vor primi nici fixarea prin lege a minimumului de salariu.

Greva se continuă.

Londra, 4 Martie. — E credința generală că greva nu se va încheia curînd, cu toată munca ce se depune pentru aplanarea divergențelor.

Influența grevei asupra străinătății.

Stettin, 4 Martie. — Dezastrul grevei lucrătorilor mineri din Anglia se resimite și aci. Joi s'au descărcat ultimele transporturi de cărbuni. Aceasta e cu atât mai dezastruos, cu cât cărbunii englezești aveau mare însemnătate pentru industria de aci.

Bruzelles, 4 Martie. — Comitetul central al organizațiilor muncitorimeii a adresat proprietarilor de mine un memoriu prin care cere să se stabilească un minim de salariu de 7 franci pe zi. În caz contrar 250 de mii de muncitori vor declara greva. La Anvers au sosit mai multe corăbii nemțești pentru a transporta cărbuni în Anglia. Hamalii din port însă au refuzat să încarce corăbiile.

Paris 4 Martie. — Secretarul organizațiilor muncitorești din Franța a adresat comitetului central al asociației minerilor din Anglia, o scrisoare, prin care-i comunică, că sunt gata a declara și ei o grevă prin care să își arate simpatia față de tovarășii lor în suferință.

Prețul cărbunilor în Franța s'a urcat în mod extraordinar. La Havre de pildă s'a încărcat 14 franci la tonă adică 50%.

Contra revoluție în China.

O intervenție a puterilor.

În Mandșuria Chinei nordice s'a produs o puternică reacțiune a mișcării revoluționare. Mandșurienii au pornit o violentă contrarevoluție. Prințul mandșurian Tșing s'a proclamat împărat al Chinei de nord cu reședința în Peking. În noua capitală revoltele și agitațiile se continuă.

Președintele provizoriu al Republicii Chineze *Yuan-Si-Kai*, care se află încă în Peking se află într-o situație desperată. Se pare, că acesta a fost totuși prea optimist, când și-a închipuit că singur decretul de abdicere al împărătesei văduve era de ajuns, pentru a se înlătura întreg antagonismul dintre Nord și Sud. Nordul Chinei nici astăzi nu are credințe republicane, ci se pare că ține mult la dinastia Mandșu. Războiul civil se continuă cu toată proclamarea republicii și amenință să iee un caracter ostil străinilor din Mandșuria.

Știrile particulare sosite la Paris dau evenimentelor din Peking o înfățișare foarte critică. În cartierul diplomatie s'au luat din inițiativă particulară cele mai serioase măsuri pentru a se împiedeca o eventuală încercare de devastare și incendiere. Poliției nu i-se poate da nici o încredere, deoarece șeful poliției se ține ascuns de frica atentatorilor. Armata este împărțită în două grupuri dușmane. O parte republicană și alta imperialistă. Cea mai mare parte dintre ofițeri nu vrea să știe nimica de republică. Ei voesc să creeze o dictatură militară, până la sosirea trupelor din provincie credincioase dinastiei, cari se apropie cu pas grăbit spre capitală și în proximal moment pot intra în Peking pe poarta de sud a orașului.

Yuan-Si-Kai, s'a refugiat în palatul ministerului de externe, unde primește știrile cele mai contradictorii.

Se dă ca sigură o intervenție a puterilor străine.

O știre recentă cu data de 3 Martie spune, că Japonia a făcut puterilor o propunere oficială să întreprindă o acțiune comună în China.

Asupra ultimelor evenimente primim următoarele informații telegrafice:

Starea de asediu.

Londra, 3 Martie. — Președintele republicii Chineze *Yuan-Si-Kai* a proclamat starea de asediu în capitala Peking.

Înainte palatului de vară în *Van-tsu-san* staționează două mii de soldați credincioși împăratului.

Devastări în Peking.

Londra, 3 Martie. — „Daily Telegraph” scrie în numărul său de azi: Eri seară au fost devastate și incendiate de soldații revoluționari și a-cele părți ale orașului, cari fuseseră până acum crutate. Situația este desperată.

Din *Pootingfu* vin știri, că trupele diviziei VI-a urmează exemplul camarazilor lor din *Peking* și dau foc orașului în toate părțile. Aceleași știri alarmante vin și din împrejurimile orașului *Tientsin*. Revoluționarii intenționează să intre în oraș și să-l devasteze.

Concertul lui Enescu în Budapesta.

Budapesta, 3 Martie st. n.

Între concertele cari s'au dat în iarna aceasta în capitala țării remarc pe cele din 1 și 2 Martie st. n. ca cele mai strălucite, prin faptul că la acestea au debutat artiști cu renume mondial. Pentru noi Români faptul e de o îndoită importanță stând în fruntea acestor artiști celebrul violonist român *G. Enescu*. Acest artist care, ajutat și îmbărbătat de rogina *Carmen Sylva*, a studiat la școala celor mai mari măestri ai timpului, ca *Hellmesberger*, *Marsyk*, *Messenet* și *Fauré* și și-a eluptat un loc de frunte între artiștii de azi ai Europei, după multele succese din străinătate a venit și în capitala țării noastre însoțit de cel mai mare cellist de azi, *Pablo Casals*, de marele pianist *Tovey* și de orchestra „*Wiener Tonkünstler*” din Viena.

Deja în prima seară și-a cucerit o simpatie neperitoare în publicul ales din sala cea mare a „*Redutei orășenești*” prin executarea măiastră și plină de căldură a concertului *h moll* de *Saint-Saen*. *Enescu* e unul din cei mai excelenți reprezentanți ai școlii franceze. Aplauzele nu s'au mai sfârșit, astfel că artistul a fost silit să execute câteva bucăți afară de program.

Tot atunci a cântat privighietoarea spaniolă *M. Barrientos* câteva arii de compozitori italieni excelând mai ales în „*Lucia di Lammermoor*” de *Donizetti*.

A doua seară a fost și mai strălucită. Atunci am văzut pe cei trei artiști: *Casals*, *Enescu* și *Tovey* împreună, executând, cu acompaniamentul orchestrei condusă de *Nedbal*, un concert de *Brahms* și unul de *Beethoven*. Alături de *Casals* și *Tovey* cari sunt deja cunoscuți în Budapesta, *Enescu* a dovedit că și el e demn de aceleași simpatii. A excelat mai ales prin tehnica lui extraordinară, prin căldura tonului și prin priceperea adâncă a peselor executate. Trilurile lui sunt cele mai desăvârșite. Ne-a plăcut mai ales în partea a doua a concertului *Brahms* în — *andante*.

Publicul din sală a fost ales din tot ce are capitala mai elegant și mai cult. Am remarcat în sală și pe arhiducele *Iosif* cu familia sa. Din primirea călduroasă, care i-s'a făcut artistului român am înțeles atât, că el va putea veni cât de des în capitala țării noastre fiindu-i asigurată simpatia și admirația sinceră a publicului din capitală.

Noi Români, adunați — durere — într'un număr foarte mic, i-am făcut ovății strigându-i la ieșire un „să trăiască” din toată inima. Pe fața artistului s'a văzut în momentul acela o vie și plăcută emoție. Ne-a dat câtorva autogramul, a vorbit foarte drăgălaș câteva vorbe cu cei cari îl încunjurau și apoi a dispărut în odaia artiștilor.

Iar noi, puțini Români, ne-am simțit în seara aceasta mai veseli și mai acasă în acest oraș atât de străin pentru noi. Chipul frumos și impunător a lui *Enescu* a rămas pe veci întipărit în inimile noastre.

I. T.

x Seminarul juridic *Dr. Geréb*, Cluj, Str. Farkas (lângă edificiul cel vechiu al teatrului). Pregătește pe lângă onor mic, pentru examenele de drept, de stat, riguroase, de drept de stat, examene de avocat și de magistrat. În 3 luni se câștigă licența de doctorat. Fiind în pragul proiectelor de reformă a învățământului juridic, e dorit ca toți cei interesați să se adreseze spre biroul lor la acest seminar, care înlesnește mult cariera advocațională.

nul. Toți purtau pe piept sau la pălărie câte un carton cu inscripția *trăiască sufragiul universal!* Marele meeting s'a ținut în piața Tisza Kálmán, unde au vorbit toți conducătorii socialismului dela noi împreună cu Beck Lajos, deputat justh. S'a votat o rezoluție prin care se cere sufragiul universal, se condamnă atitudinea guvernului și se aprobă acțiunea partidului justh. ca una care se întreprinde pentru „interesele poporului”. Poliția din Budapesta a luat cele mai întinse măsuri de precauțiune, deși socialistii nu au dat nici un prilej de desordine prin purtarea lor demnă.

A fost manifestație și la noi.

Manifestația muncitorilor din *Arad* a fost de asemenea impunătoare. Mulțimea adunată în piața Tökölly, locul de întrunire, era de vreo 5000. S'au rostit trei discursuri, dintre cari unul *românește*. Oratorul român a fost dl *Sava Damian*, tipograf, care declară că muncitorimea română duce lupta cea mai grea, fiindcă trebuie să lupte și pentru *apărarea naționalității sale* (aplauze).

Adunarea a decurs în cea mai perfectă ordine.

Nou scandal în Cameră.

Audiența lui Khuen.

Arad, 4 Martie n.

Conflictul izbucnit, în ședința de Sâmbătă a Camerei deputaților, între opoziția justhistă și președintele *Náray* a avut continuare și în ședința de azi. S'au înscenat scenele furtivoase de Sâmbătă: opoziția și-a urmat tactica de până acum de-a dificulta sumarul ședinței trecute și a împiedeca intrarea în ordinea de zi prin discuții în chestie de regulament.

Noua interpretare severă ce-o dă președintele *Náray* regulamentului a provocat, însă, și un conflict violent între președinte și *Justh Gyula*.

Șeful opoziției justhiste l'a acuzat pe *Náray* că și-a călcat cuvântul dat. Declarația aceasta a lui *Justh* a deslănțuit din nou patimile. Președintele a luat cuvântul dela *Justh*, între aplauzele guvernamenta-

lilor și protestările violente ale opoziției, care a cerut imediat ședința intimă.

În culoare apoi deputații guvernamentali au bătut pe un medic-veterinar care venise să-l felicite pe *Justh*.

Sensația zilei a fost însă audiența de azi a ministrului-președinte contele *Khuen-Héderváry*, care s'a dus la Viena ca să ajungă la o nouă înțelegere cu guvernul austriac.

Despre evenimentele zilei raportăm în cele următoare.

Adresa ministrului de război.

Ziarele vieneze anunță că atât ministrul comun de război, cât și ministrul-președinte austriac au adresat contelui *Khuen-Héderváry* câte o scrisoare prin care îi cer lămuriri asupra declarațiilor sale făcute în camera ungară.

Guvernul a desmintit știrea aceasta, ca azi s'o confirme. Adresa a întârziat... fiind adresată ministrului de interne, de unde acum a fost transmisă ministrului-președinte.

Audiența lui Khuen.

Din Viena se telegrafiază: Ministrul-președinte ungar contele *Khuen-Héderváry* a sosit Duminică seara la Viena. Deodată cu contele *Khuen* a venit și ministrul honghezului *Hazai*.

Azi, Luni, la orele 11 a fost primit, în palatul *Schönbrunn*, de Maj. Sa în audiență specială. În cercurile bine informate se afirmă că ministrul-președinte și-a exprimat înaintea Maj. Sale regretele că guvernul austriac, prin atitudinea sa dușmănoasă față de guvernul ungar, a dat nouă viață obstrucției care își trăia zilele din urmă.

Miniștrii unguri vor încerca să aplaneze și divergențele de vederi cari s'au ivit între cele două guverne în chestia reformelor militare.

Contele *Khuen* a dat încă săptămâna trecută lămuriri asupra înțelegerii sale cu partidul *kossuthist* și modificările ce se vor introduce în reformele militare.

Lămuririle aceste însă n'au fost suficiente.

Furtună în Cameră.

Îndată după deschiderea ședinței, președintele *Náray* revine asupra celor întâmplate în ședința de Sâmbătă și și exprimă din nou regretele că în ședința trecută a făcut gestul pornit de a da la o parte cererea unei ședințe intime. Declară mai departe că întotdeauna va respecta dispoziția regulamentului privitor la ședințele intime (aplauze).

Se procedează la verificarea sumarului ședinței trecute. Opoziția dificultează sumarul și propune deosebite modificări. Apoi provoacă o aprinsă discuție la regulament. Discuția pe alocuri e furtivoasă.

„Ți-ai călcat cuvântul.”

La apoi cuvântul *Justh*, care îl atacă pe *Náray* pentru volnicia săvârșită în ședința de Sâmbătă și-l acuză că și-a călcat cuvântul.

Náray protestează, tremurând de agitație, împotriva insinuării și-l amenință că-i va lua cuvântul dacă va mai folosi astfel de expresii.

Justh: Am spus-o și Sâmbătă și o repet și acum: *Președintele și-a călcat cuvântul dat!*

Náray: Îți iau cuvântul!

Se deslănțuie o adevărată furtună. Deputații ies din bănci și încunjură tribuna. Opoziția protestează între izbucniri violente împotriva luării cuvântului. Din toate părțile se proferă amenințări și insulte. Opoziția îi prezintă președintelui o cerere de-a declara ședința ca intimă.

Náray suspendă ședința, părăsind tribuna în mijlocul deputaților guvernamentali.

Bătăie.

În culoare agitația ia proporții și mai mari. Deputații urlă, țipă se amenință. Opoziția declară categoric că nu-i vor mai îngădui lui *Náray* să presideze.

Justh este încunjurat de mulțime mare care îi face ovații furtivoase. Un necunoscut (pe urmă s'a constatat că este un medic-veterinar din provincie) se apropie de *Justh* și-i spune:

de sus de pe crestele munților năvălește un torent uriaș de lumină ce înacă toată vada. Soarele însă nu se zărește, dar îl ghicești, căci în partea opusă, la asfințit, piscurile munților acoperiți de zăpadă seânteie într-o lumină trandafirică ce arde: a fost cea mai frumoasă aurora din Alpi ce-am văzut-o în viața mea.

Dar totuși nu poposim! Respirația e grea și scurtă. Unii din noi găfăiesc, pierd pașul sau se potienesc de vreo piatră, căci e foarte greu să mergi mai lungă vreme în tact, fără sunet de goarnă sau darăit de tobă. Gornistului e oprit să trîmbițe, căci ne-ar putea auzi dușmanul! Când se ridicase soarele de-o suliță pe cer, am ajuns într'un sat, unde am poposit un sfert de oră. Ne-am pus puștile în piramidă și apoi ne-am reposedat ca nebunii la fântână, căci ardeam de sete. Se ghionteau și dădeau unii peste alții, de nu-ți venia a crede că-s oameni civilizați, cu studii înalte. După potolirea setei mi-am umplut bidoul cu apă, mi-am udat puțin fața și fruntea infierbântată ce ardea ca focul, apoi m'am pus să privesc în jurul meu. Satul era mic, ca cele mai multe din satele tiroleze, numai cu vreo douăzeci de case, fiecare

dintr'însele însă era o cetate. Nu lipseau biserica, școala și... cărciuma, cele trei nedespărțite instituții de... cultură din Tirol. Pe la ferestii, pe la porți se ivise lume multă, privindu-ne cu uimire: bărbați, femei, copii și fete, unele chiar foarte drăguțe. Într'adevăr și aveau ce privi! Parcă eram niște drazi! Ghetele albe de praf, iar fețele noastre aveau o culoare surie ca și hainele. Și totuși băieții noștri se dădură la glumit cu fetele, așa din depărtare și cam pe șoptite ca să nu ne vadă căpitanul și locotenentul. Fetele chicoteau acoperindu-și fața cu pestelea și ascunzându-și capul după spatele celorlalte, cari ne priveau cu coada ochinului. Vro două femei veniră cu mere ca să ne împartă, dar n'aură când, căci toată compania de voluntari se napusti asupra lor, răsturnându-le coșarea cu mere în praful drumului... Unii din noi scoaseră hărțile militare și busolele ca să ne orientăm, dar popasul fiind pe stârșite, căpitanul ne dădu ordin de plecare.

Glumele și ori ce vorbă amuțiră ca prin farmec, în locul lor însă răsuna numai tropotul pașilor noștri. Trecurăm podul peste riul Adige și după vreo jumătate de ceas am dat de alt sat. St.

Audrian, de unde aveam să începem operațiile. Lângă biserica, în vatra satului, am poposit, odihnindu-ne vr'un ceas și mai bine. Satul acesta părea însă pustiu: ferestile și ușile deschise larg, nici un suflet de om pe afară, ba nu se auzia nici chiar lătrat de câine. Numai preotul și un țaran bătrîn se plimbau de-a lungul bisericii, cu mâinile la spate, fumând din lulele și vorbind numai cu colțul gurei. Biserica era deschisă, iar lângă biserică se ridica ispitoare o berărie. Și în adăruț, nici un voluntar n'a stat pe gânduri unde să intre, în biserică sau în cărciumă, ei aproape toți, cuprinși ca de o singură inspirație, se grămădiră în cărciumă.

Eu m'am dus în dosul bisericii să vizitez cimitirul ce-i încunjurat de un zid înalt, de nici vântul nu poate să treacă peste el. În firidele din pereții zidului sunt reliefuluri în ghips ce reprezintă icoane din martiriul lui Hristos. Ce curățenie, ce rânduială, dar mai ales ce liniște tainică era în cimitirul acela! Auziai numai foșnetul vag al cipreșilor și al pădurii de brazi ce ajunge până lângă zid. Eu nu-mi pot închipui un mai frumos loc de odihnă decât la mormântul mării sau

MOBILE

TARI, LUCRATE CU GUST ȘI IEFTINE
să pot căpăta numai la fabrica de mobile alui

Székely és Réti, Marosvásárhely,
Széchenyi-tér 47

Lucrul solid și prețurile ieftine e cauza că numărul cumpărătorilor noștri zilnic să înmulțesc.

Trusouri complete pentru mirese.

Aranjamente admirabile pentru prânzitoare, dormitoare, saizane și odăi etc.
Mobile englezești cu piele.

Prețuri de tot ieftin

Oamenilor acreditabili se vând și pe lângă plătire în rate.

În provincie la dorință mergem în persoană și arătam bogatul nostru catalog nusuat.

TELEFON Nr. 214.

— Vin dela adunarea poporală și'ti aduc felicitări, d-tale care n'ai fost ales prin bani și volnicie...

Necunoscutul n'a putut să continue căci o ceată de deputați guvernamentali îl încunjură și între bătăi îl scot afară din culoare.

Scrisori din București.

Prietenii literaturii franceze. — Jean Richepin la București. — Două conferențe. — Caruso în România.

București, 19 Februarie.

Interesul față de cultura și literatura franceză s'a manifestat în timpul din urmă destul de puternic în capitală prin înființarea unui așa numit „cerc al amicilor analelor”. Scopul acestui cerc ar fi să întrețină cât mai viu contactul între publicul românesc și literatura franceză, iar pe de altă parte de a face propagandă în România pentru răspândirea cunoscutiei reviste parisiene „Les Annales”. Cercul este pus sub prezidenția reprezentantului din București al Franței. Membrii lui sunt recrutați din elita bucareșteană, bărbați politici, scriitori și scriitoare, cari au găsit un prilej potrivit pentru a-și arăta recunoștința față de cultura franceză, care ne-a adus atâtea elemente bune și folositoare pentru cultura noastră, care ne-a adus și atâtea desavantajii, având în vedere faptul că inițiatorii adoptă în primul rând formele și neglijează, sau nu pot înțelege esența. O coincidență ciudată găsim în împrejurarea că manifestările mai puternice ale acestui cerc au loc tocmai acum, când se apropie binecuvântata zi de treisprezece Martie, ziua, în care s'a vărsat sânge cald și tânăr, pentru apărarea culturii, literaturii și limbei românești față de entropirea influențelor străine.

Dar (probabil foloasele unui astfel de cerc, în jurul cărui sunt grupate forțe, cari ar putea ajuta mult și la înaintarea literaturii noastre naționale, se vor vedea mai târziu. Astăzi nu ne putem da încă bine seama. Vedem doar atâtea că revistele noastre luptă din greu, fără de mult concurs din partea celor ce l-ar putea da, spre a pătrunde, spre a răspândi gustul de citit în societatea românească. Un cerc care să-și fixeze drept program răspândirea și întărirea unei reviste românești mi-se pare nu există. Cel puțin în felul cum este alcătuit cercul de care am vorbit. Să nădăjdum că, luând pildă dela sprijinitorii revistei franceze, în curând vom vedea înfiripându-se mici asociații în scopul de a asigura existența cu-

tărei reviste românești, care urmărește un ideal. Și, dacă ne-ar fi dat să vedem acest lucru, am fi recunoscători entuziaștilor prieteni ai Analelor.

Ca un semn al dragostei și interesului pe care ni-l poartă la rindul lor Francezii trebuie considerată vizita distinsului scriitor, membru al Academiei franceze Jean Richepin, care a sosit Joi seara în București. Primirea lui a fost cât se poate de călduroasă. O mulțime de oameni de litere, profesori, scriitori și ziariști au ieșit întru întâmpinarea lui, salutându-l ca pe unul care intrupează graiul națiunii franceze iubitoare și sprijinitoare a tuturor pornirilor generoase. Din partea scriitorilor noștri el a fost salutat de către poetul Cincinat Pavelescu. Căldura cu care poetul român a salutat pe colegul său francez l'a mișcat cu deosebire pe acesta.

Jean Richepin a ținut la București două conferențe. Una a ținut-o la Ateneu, vorbind despre „Legenda lui Napoleon”, în fața unui public numeros. Poetul francez a vorbit cu însuflețire despre acest mare erou, care a eucerit o lume întreagă nu spre a o stăpâni ca un tiran, ci spre a răspândi în toate colțurile razele binecuvântate ale civilizațiunii. S'a zis despre Napoleon c'a fost italian. A fost intruparea geniului latin, care a reînviat în el după atâtea secole, a reînviat cu toată puterea strălucirii lui. Cum a fost considerat acest om fenomenal de către contemporanii săi, ca și de cei ce au urmat, se vede din numeroase cântece și legende ce se păstrează încă și azi în poporul francez, ca și la popoarele, cu cari acest erou a avut să lupte. O fi cunoscând scriitorul francez frumoasa noastră baladă populară din Ardeal în care poetul nostru popular vorbește despre „Bunăparte”?

A doua conferență a ținut-o scriitorul francez la institutul Pompilian, la cercul prietenilor Analelor. A vorbit despre basme și zâne. Cercul Amicilor Analelor a căutat să sărbătorească în chip demn pe scriitor. Alte conferențe le va ține la Craiova și în alte centre ale țării.

Precum vedem din țări străine vin oameni de seamă să ne cunoască. Ar fi timpul, căci ne cunoaște așa de puțin și, slavă domnului, ar avea ce să-i intereseze și la noi. În multe cazuri ar putea să constate lucruri interesante cu privire la felul cum se reflectează în sufletele de curind ridicate din liniștea patriarhală, curente și influențele străine, gândurile și principiile, la cari au ajuns alte popoare, în urma unei evoluții firești.

Cât mănăți de interesul de a cunoaște un popor latin cu așa de frumoase însușiri, cât aduși

de noi, vin tot mai des străinii. Mai ales că în timpul din urmă s'au ridicat și la noi localuri cari ispitesc pe cei dornici de câștig, cari se lasă robiți hazardului. Jocurile dela Casinoul din Constanța au atras multă lume străină. Vor mai atrage. Deocamdată o știre, care în cereurile artistice a produs mare însuflețire. E vorba ca la vară celebrul tenor Caruso să vină la Sinaia, unde, în sala Casinoului, care acum se clădește, va da șase concerte. Pentru aceste șase concerte i-se plătește suma de 80.000 de franci. Deși s'ar părea mare, suma nu este exagerată, având în vedere prețurile enorme, cu cari artistul a fost angajat în alte orașe mari. Caruso n'a mai fost până acuma în România. E prima vizită ce-o face el țării noastre. Cei ce vor avea fericirea să-l audă se vor mândri de sigur.

Deocamdată publicul mare din țară se bucură de concertele pe cari marele nostru G. Enescu le dă în diferitele orașe ale țării. E o glorie a noastră și e foarte frumoasă hotărîrea ce a luat-o de a fermeca și pe cei de un neam cu el, cu strălucitoarea sa artă.

Coresp.

Centenarul lui Nicolae Crețulescu.

București, 19 Februarie v.

La 4 Martie 1812 s'a născut Nicolae Crețulescu, unul din patrioții cei mai de seamă, astfel că anul acesta se implineste 100 de ani dela nașterea lui.

Nicolae Crețulescu este cel dintâi medic român, diplomat dela facultatea din Paris în 1839. El a pus bazele studiilor medicale în țară înființând școala de chirurgie dela spitalul Colțea în 1842 și publicând primul tratat român de anatomie descriptivă în 1843. Din aceste începuturi a eșit școala lui Davila, care apoi devine facultatea de medicină.

Crețulescu a fost membru și președinte al Academiei Române, pe care primul a dorit s'o înființeze. El a fondat societatea de științe și Ateneul, al cărui președinte a fost mulți ani.

În istoria politică a țării, Nicolae Crețulescu ocupă un mare loc prin activitatea lui timp de aproape o jumătate de secol.

sub streșina unei păduri de brazi, al căror șuet e așa de melancolic și de misterios ca de harfe nevăzute, ca niște voci din altă lume. Tirolezii știu să îngrijească de morții lor dragi ce dorm somnul veșnic. Țarina de pe morminte, nu-i îngrămădită ca la noi după cum voiește gropanul, ci ei o netezește și fac cărări printre morminte, de gândești că-s niște straturi de flori. Zică cine ce va vrea, dar și acesta-i un semn de civilizație! Fiecare mort are la cap o cruce de piatră sau o figură de sfânt, cu fotografia răposatului și c'un vas de piatră pentru aghiasmă. Citesc o inscripție germană: aici se odihnește în Domnul răposatul N. N. zdrobot în primăvara anului 1890 de o lavină în sudul Tirolului...

Am ieșit din cimitir, din această împărăție a morților, gânditor și cu inima plină de evlavie sfântă, ce se împrăștia ca fumul la vederea puștilor așezate în piramidă. Căpitanul ne chemă pe lângă dânsul și dădu ordin să scoatem hărțile militare și busolele, ca să ne orientăm, căci îndată trebuie să mergem la luptă.

Nu mult după aceea am apucat-o la drum prin grădini, peste garduri și pe sub butucii de vie,

Când eram pe la marginea satului, auzirăm cele dintâi părări de pușcă și bubuitul deprimător al mitralierelor. „La pământ!” răsună comanda sergentului și fiecare se tupilă sub niște butucii de vie. — cultura italiană. Dușmanul era înaintea noastră, dar îndărătul nostru era... prietenul! Se ridica o casă în stil șvțierian și în balconul casei cine stetea? O fată, o frumusețe de fată ce rîdea de noi cum zăcem în colb. Uitarăm eu toții și de dușmanul ce împușca înaintea noastră și de disciplină, și priveam la frumoasa din balcon zîmbind și trimițându-i sărutări cu mâna, chiar și sergentul. Tinerete, tinerete! trecătoare și drumete!

De ce a fost mai pe urmă, puțin îmi pasă! Știu c'am alergat prin spini, peste șanturi, ne-am târâit găfâind pe coate și în genunchi, cu sufletul la gură și cu limba de un ciot, umii au căzut într'un pârâu adânc muiându-se până subțiori, iar când am ajuns pe câmpul de luptă era prea târziu: lupta se dăduse fără de noi, și batalionul nostru o pierduse din pricina voluntarilor, cari formau rezervele și nu veniră la timp într'ajutor. Ce are a face? Sunt sigur că nimeni dintre noi nu umbla cu gânduri de sinucidere din pricina asta, ci toți erau veseli în inima lor, că după atâtea meazuri

și nevoi, li-a suris o fată frumoasă într'o dimineață cu soare.

Am mers pe urmă să ascultăm critica împrennă cu ofiterii. Mai bine nu mergeam, căci toată vina, toate păcatele și toate ponesurile au căzut pe capul nostru. Atâtea pagubă să fie în țara Moldovei! În pauza de zece minute ce a urmat, am mâncat eu toții boierește: pâne goală și am băut apă din bidon! Apoi iarăși la drum, spre casă, toate companiile, pe o căldură și pe-o colbărie ce te înădușeau, și e doar luna lui Ianuarie! Noroc că i-au pus pe voluntari, ca fiind mai subțiri, să meargă în frunte! Inzadar cânta fanfară militară ca să ne mai animeze, noi mergeam ca niște automați, ca în vis, așa eram de frînți de oboseală și de foame. Și după aceea mai veni și setea și somnul să ne chinuiescă! gura-mi era uscată ca iasca și pleoapele grele ca de plumb, căci ne sculasem eu noaptea în cap, și numai disciplina cea de fier și frica să nu calce celelalte companii peste noi, ne mai țineau, căci de altfel ne-am fi trîntit în vr'un șanț să dormim cel puțin 24 de ore. Sfârșiți de puteri am ajuns la 4 sau 5 ceasuri p. m. acasă, unde ne aștepta prinzul.

N. Bersaglierul.

Birkenheuer Miklós

Arad, strada Deák Ferencz 40 a.

în fața hotelului »Vass«.

Băcănie nouă.

Recomandă publicului prăvălia sa de coloniale și delicatose, înființată după experiența câștigată în cursul mai multor ani, și asortată întru tot corespunzătoare cerințelor timpului.

Are în depozit șuncă de Praga, costițe afumate, mezeluri, tot felul de delicatose, brânzeturi, șampanie fabricat francez și indigen, cognac, liqueruri. Fructe sudice, mandarine și mere de Tirol.

Telefon 890.

scăldate în azur; el licărește prin desigurul pădurei și se împrăstie ca o scurgere de aur pe suprafața eleșteelor limpezi ca niște oglinzi. Ziduri vechi, înalte și masive, pe cari le întrec culmile de un verde întunecat al parcurilor seculare, împrejuse palate moderne și medievale. Prin imensele grădini suspendate trec, ca niște arătări din basme, castelane vapoase în rochii lungi de gaze și cu pălării florentine pe cap. Pe la ferestre, în dosul perdelelor trase, se ivește câte o mână palidă de femeie, înecată în mâneci de dantelă și sclipitoare de inele. Iar în depărtare, de-asupra lanurilor bogate, șerpuieste drumul de fier; locomotiva și vagoanele par niște jucării de copii văzute pe înălțimea amețitoare a viaductelor... Totul e calm, fastuos, și sublim; peisajele sunt din linii simple și largi; o pace blândă se revarsă din cerul vast și profund... Și mi-e dor de toiu primăverei, de copacii verzi din Ville-d'Avray...

C. R. B.

Greva din Anglia.

Atitudinea greviștilor a luat un caracter ostil nu numai proprietarilor de mine, ci și guvernului și autorităților, fapt care a revoltat întreaga opinie publică. Întreagă presa și-a îndreptat acuțișul împotriva greviștilor, iar primul-ministru Asquith s'a retras de pe terenul parlamentărilor lăsând desfășurarea evenimentelor în voia ei.

Iată noile telegrame asupra mișcării grevei:

Influența grevei.

Londra, 3 Martie. — Influența grevei s'a resimțit în măsură mare. Circulația pe liniile ferate este aproape sistată. Trenul de Paris nu mai merge. Din Londra nu mai pleacă nici un tren special. De asemenea trenurile locale nu mai merg.

Negustorii se folosesc de ocazie pentru a ridica prețurile la mărfuri, mai ales la articolele de consumație. Pâinea este foarte scumpă. Peștele, mâncarea cea mai necesară a populației sărace de asemenea e foarte scump. Eri mai mult de un milion de muncitori s'au pus în grevă. Numărul greviștilor crește mereu. În decurs de două săptămâni numărul lor va fi de 4 milioane.

Acțiunea de împăcare a guvernului.

Comunicarea primului ministru despre întreruperea tratativilor a făcut o impresie foarte rea în cameră. Ministrul a spus, că delegații muncitorilor au plecat pentru a influența pe aderenții lor să își modifice pretențiile. În cazul când s'ar putea obține vre-un rezultat în această direcție se vor relua din nou parlamentările.

Armata și greva.

Londra, 3 Martie. — La ministerul de război s'a ținut o consfătuire a șefilor armatei, la care au participat un mare număr de generali. S'a luat hotărârea de a nu se da nici un concediu nici unui soldat.

Artileria s'a înarmat cu puști de război. Se vede că în trupele provinciale nu au nici o încredere dovadă că garnizoana din *Glasgow* a fost întreagă desarmată. La ministerul de interne și la cel de război s'a instituit un serviciu de noapte.

Încăpăținarea șefilor greviști.

Londra, 4 Martie. — Delegații greviștilor s'au încăpăținat atât de mult încât nu voesc să stea de vorbă cu primul ministru. „N'avem ce discuta!” spun ei categoric. De asemenea au declarat că nu vor primi nici fixarea prin lege a minimumului de salariu.

Greva se continuă.

Londra, 4 Martie. — E credința generală că greva nu se va încheia curînd, cu toată munea ce se depune pentru aplanarea divergențelor.

Influența grevei asupra străinătății.

Stettin, 4 Martie. — Dezastrul grevei lucrătorilor minori din Anglia se resimțit și aci. Joi s'au descărcat ultimele transporturi de cărbuni. Aceasta e cu atât mai dezastruos, cu cât cărbunii englezești aveau mare însemnătate pentru industria de aci.

Bruxelles, 4 Martie. — Comitetul central al organizațiilor muncitorești a adresat proprietarilor de mine un memoriu prin care cere să se stabilească un minim de salariu de 7 franci pe zi. În caz contrar 250 de mii de muncitori vor declara greva. La Anvers au sosit mai multe corăbii nemțești pentru a transporta cărbuni în Anglia. Hamalii din port însă au refuzat să încarce corăbiile.

Paris 4 Martie. — Secretarul organizațiilor muncitorești din Franța a adresat comitetului central al asociației minerilor din Anglia, o scrisoare, prin care-i comunică, că sunt gata a declara și ei o grevă prin care să își arate simpatia față de tovarășii lor în suferință.

Prețul cărbunilor în Franța s'a urcat în mod extraordinar. La Havre de pildă s'a încărcat 14 franci la tonă adică 50%.

Contra revoluție în China.

O intervenție a puterilor.

În Mandșuria Chinei nordice s'a produs o puternică reacțiune a mișcării revoluționare. Mandșurienii au pornit o violență contrarevoluție. Prințul mandșurian Tșing s'a proclamat împărat al Chinei de nord cu reședința în Peking. În noua capitală revoltele și agitațiile se continuă.

Președintele provizoriu al Republicii Chineze *Yuan-Si-Kai*, care se află încă în Peking se află într-o situație desperată. Se pare, că acesta a fost totuși prea optimist, când și-a închipuit că singur decretul de abdicare al împărătesei văduve era de ajuns, pentru a se înlătura întreg antagonismul dintre Nord și Sud. Nordul Chinei nici astăzi nu are credințe republicane, ci se pare că ține mult la dinastia Mandșu. Războiul civil se continuă cu toată proclamarea republicii și amenință să ioe un caracter ostil străinilor din Mandșuria.

Știrile particulare sosite la Paris dan evenimentelor din Peking o înfățișare foarte critică. În cartierul diplomatic s'au luat din inițiativă particulară cele mai serioase măsuri pentru a se împiedeca o eventuală încercare de devastare și incendiere. Poliției nu i-se poate da nici o încredere, deoarece șeful poliției se ține ascuns de frica atentatorilor. Armata este împărțită în două grupuri dușmane. O parte republicană și alta imperialistă. Cea mai mare parte dintre ofițeri nu vrea să știe nimica de republică. Ei voesc să ereze o dictatură militară, până la sosirea trupelor din provincie credincioase dinastiei, cari se apropie cu pas grăbit spre capitală și în proximal moment pot intra în Peking pe poarta de sud a orașului.

Yuan-Si-Kai, s'a refugiat în palatul ministerului de externe, unde primește știrile cele mai contradictorii.

Se dă ca sigură o intervenție a puterilor străine.

O știre recentă cu data de 3 Martie spune, că Japonia a făcut puterilor o propunere oficială să întreprindă o acțiune comună în China.

Asupra ultimelor evenimente primim următoarele informații telegrafice:

Starea de asediu.

Londra, 3 Martie. — Președintele republicii Chineze *Yuan-Si-Kai* a proclamat starea de asediu în capitala Peking.

Înainte palatului de vară în *Van-tsu-san* staționează două mii de soldați credincioși împăratului.

Devastări în Peking.

Londra, 3 Martie. — „Daily Telegraph” scrie în numărul său de azi: Eri seară au fost devastate și incendiate de soldații revoluționari și a cele părți ale orașului, cari fuseseră până acum erutate. Situația este desperată.

Din *Paotingfu* vin știri, că trupele diviziei VI-a urnează exemplul camarazilor lor din *Peking* și dau foc orașului în toate părțile. Aceleași știri alarmante vin și din împrejurimile orașului *Tientsin*. Revoluționarii intenționează să intre în oraș și să-l devasteze.

Concertul lui Enescu în Budapesta.

Budapesta, 3 Martie st. n.

Între concertele cari s'au dat în iarna aceasta în capitala țării remarc pe cele din 1 și 2 Martie st. n. ca cele mai strălucite, prin faptul că la acestea au debutat artiști cu renume mondial. Pentru noi Români faptul e de o îndoită importanță stând în fruntea acestor artiști celebrul violinist român *G. Enescu*. Acest artist care, ajutat și îmbărbătat de regina *Carmen Sylva*, a studiat la școala celor mai mari măsuri ai timpului, ca *Hellmesberger*, *Marsyk*, *Messenet* și *Fauré* și și-a eluat un loc de frunte între artiștii de azi ai Europei, după multele succese din străinătate a venit și în capitala țării noastre însoțit de cel mai mare cellist de azi, *Pablo Casals*, de marele pianist *Tovey* și de orchestra „Wiener Tonkünstler” din Viena.

Deja în prima seară și-a cucerit o simpatie neperitoare în publicul ales din sala cea mare a „Redutei orășenești” prin executarea măiastră și plină de căldură a concertului *h moll* de *Saint-Saen*. *Enescu* e unul din cei mai excelenți reprezentanți ai școlii franceze. Aplauzele nu s'au mai sfârșit, astfel că artistul a fost silit să execute câteva bucăți afară de program.

Tot atunci a cântat privighietoarea spaniolă *M. Barrientos* câteva arii de compozitori italieni excelând mai ales în „*Lucia di Lammermoor*” de *Donizetti*.

A doua seară a fost și mai strălucită. Atunci am văzut pe cei trei artiști: *Casals*, *Enescu* și *Tovey* împreună, executând, cu acompaniamentul orchestrei condusă de *Nedbal*, un concert de *Brahms* și unul de *Beethoven*. Alături de *Casals* și *Tovey* cari sunt deja cunoscuți în Budapesta, *Enescu* a dovedit că și el e demn de aceleași simpatii. A excelat mai ales prin tehnica lui extraordinară, prin căldura tonului și prin pricepera adâncă a peselor executate. Trilurile lui sunt cele mai desăvârșite. Ne-a plăcut mai ales în partea a doua a concertului *Brahms* în — andante.

Publicul din sală a fost ales din tot ce are capitala mai elegant și mai cult. Am remarcat în sală și pe arhiducele *Iosif* cu familia sa. Din primirea călduroasă, care i-s'a făcut artistului român am înțeles atât, că el va putea veni cât de des în capitala țării noastre fiindu-i asigurată simpatia și admirația sinceră a publicului din capitală.

Noi Români, adunați — durere — într'un număr foarte mic, i-am făcut ovații strigându-i la ieșire un „să trăiască” din toată inima. Pe fața artistului s'a văzut în momentul acela o vie și plăcută emoție. Ne-a dat câtorva autogramul, a vorbit foarte dragălaș câteva vorbe cu cei cari îl înconjurau și apoi a dispărut în odaia artiștilor.

Iar noi, puțini Români, ne-am simțit în seara aceasta mai veseli și mai acasă în acest oraș atât de străin pentru noi. Chipul frumos și impunător a lui *Enescu* a rămas pe veci întipărit în inimile noastre.

I. T.

x Seminarul Juridic Dr. Geréb, Cluj, Str. Parkas (lângă edificiul cel vechiu al teatrului). Pregătește pe lângă onorar mic, pentru examenele de drept, de stat, riguroase, de drept de stat, examene de avocat și de magistrat. În 3 luni se câștigă licența de doctorat. Fiind în pragul proiectelor de reformă a învățământului juridic, e dorit ca toți cei interesați să se adreseze spre biroul lor la acest seminar, care înlesnește mult cariera advocațională.

„ORAVICIANA” societate pe acții în Oravița.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „ORAVICIANA SOCIETATE PE ACȚII” în Oravița sunt prin aceasta convocați la

a XIX-a adunare generală ordinară

care se va ține Joi în 14 Martie a. c. st. n. la 10 ore a. m. în localul institutului, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Raportul comisiei verificatoare și constituirea biroului.
2. Raportul anual al direcțiunii.
3. Raportul anual al inspecțiunii.
4. Stabilirea bilanțului, împărțirea profitului curat și votarea absolutului.
5. Hotărâre asupra unei emisiuni noi de acții.
6. Hotărâre asupra înființării de filiale.
7. Eventuale propuneri.

Oravița, la 22 Februar 1912.

Direcțiunea.

CONTUL-BILANȚ.

ACTIVA		CONTUL-BILANȚ.		PASIVA	
Casa în numărar	103500 33	Capital de acții	550000 —		
Casa de păstrare poștală	8548 07	Fond de rezervă	286263 98		
Escont de cambii	816473 29	Fond de rezervă disponibil	41372 06		
Escont de cambii cu acoperire hip.	1152308 27	Fond pentru diferență de curs	5290 64		
Imprumuturi ipotecare	1735914 09	Fond pentru amortizarea edificiului	5000 —	337926 68	
Obligațiuni cu cavenți	48736 63	Fondul Consorțiului de ajutor și consum		6764 04	
Debitori în Cont-curent	24500 —	Depuneri		2594595 44	
Efecte	227798 40	Reescompt		740386 55	
Bon în Giro-conto și la alte bănci	23255 43	Imprumuturi ipotecare cedate		67028 93	
Imobile: casa institutului	64855 83	Interese anticipate		34206 11	
Realități	106582 58	Dare după interese depuneri		5925 86	
Expozituri: Vrány, Varadia, Rakasdia, Vrányucz, Székás, Jám, Mercsina, Berlistye, Nikolincz, Gerlistye	11615 73	Dividendă neridicată		208 —	
Interese reescompt anticip. și după impr. hip. cedate	11194 67	Diverși creditori		736 —	
Interese efecte restante	1529 10	Profit curat		68833 48	
Diverși debitori și interese restante	67198 67				
Mobilier după amortizare	2600 —				
	4406611 09			4406611 09	

PROFIT ȘI PERDERE.

DEBIT		PROFIT ȘI PERDERE.		CREDIT	
Interese depuneri	118118 09	Interese escompt	143284 52		
Interese reescompt	31036 92	Interese ipotecare	130797 45		
Interese impr. hip. cedate	3924 55	Interese după obligațiuni cu cavenți	2399 99		
Salare	23168 36	Interese efecte	9755 13		
Relut de cortel	2926 67	Interese cont-curent	346 16		
Spese de birou, porto, comp. de timbru, prenumerațiuni și alte spese	11856 26	Venite dela imobile	3859 92		
Dare directă, comunală etc.	16763 27	Diverse venite	1285 77		
Dare după interese depuneri	11812 48				
Chirie	3000 —				
Amortizare de mobilier	288 86				
Profit net	68833 48				
	291728 94			291728 94	

Ilie Trăilă
director.

Oravița, 31 Decembre 1911.

Ioan Perian
șefcontabil.

DIRECȚIUNEA:

Alex. P. Popoviciu   Victor Poruțiu   Petru Bernaz   Iosif Nedici   Dr. Petru Cornean   Dr. Ion Nedelcu
 Ion Maran   Dr. Mihai Groșșian   Dr. Ion Manguia   Simeon Vițan

Conturile prezente confrontându-le cu registrele principale și auxiliare, le-am aflat exacte.

INȘPECTIUNEA:

Ion E. Țieranu   Iuliu Roșiu   Gheorghe Jianu   Nicolae Beloane
 președinte.   Iacob Botoș   Gheorghe Dragoescu   Gheorghe Lipovan.

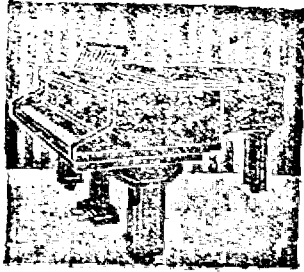
Pianuri sau Harmoniuri

se cumppără mai bine și ieftin în cunoscutul și solidul magazin de pianuri și harmoniuri

V. Heldenberg, Sibiu Strada Clsnădiel 9.

(vis-à-vis de Hotelul Impăratul Roman). întemeiat la anul 1867 ca 1-a prăvălie de pianuri în Transilvania.

Mare depozit de instrumente nouă și întrebuințate: pianuri, pianine, harmoniuri cu prețurile originale de fabrică. Sortiment bogat de pianuri de închiriat. — Plătire în rate după dorință. Pianuri vechi să primesc ca schimb.

Benesik Zsigmond în Déva

Oferă: GHETE AMERICANE ȘI FRANCEZE cusute cu mâna în atelierul propriu precum și GHETE GATA, format modern pentru bărbați, femei și copii. Galoși, ghete comode și pentru gimnastică. Mare magazin de gume renumite de Sullivan pentru tocuri la ghete și creme excelente. Ghete pentru picioare ne-regulate și bolnave le pregătesc după măsură. La comanda din provincie este destul a se trimite o gheată folosită. — Serviciu prompt.

Bumbera István,

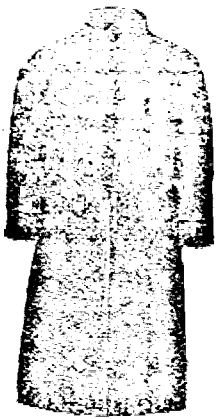
croitor civil și preoțesc, croitorul preoțimii greco-est.

Oradea-mare — Nagyvárad.

Edificiul Bazarului (partea spre Teatru). Telefon 869.

Sezonul de toamnă și iarnă!

Au sosit stoffe moderne, englezești, scoțiene și indigene, calitatea cea mai bună. Costumele croială modernă, și lucrate cu mult șic. Prețuri moderate. Lucru cu mare atențiune. Singurul depozit de articole preoțești și bisericesti.

Hans Fabritius

inginer

SIBIU, Reissenfelsgasse 11

primește excicțarea ori-cărui

conduct electric

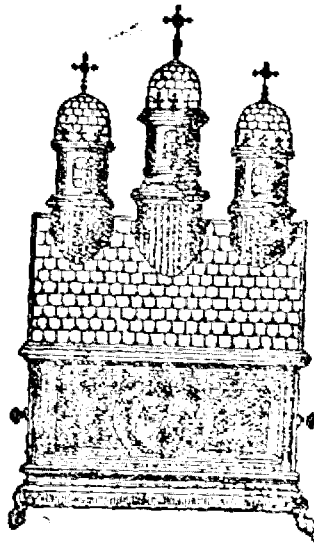
pentru diverse scopuri.

Telefon 116-53.

Stiassny és Novák

turnătorie artistică de metal. Budapest, VI., Váci-ut 179. sz.

Lucrează diferite decoruri la edificii, cripte. Toarnă diferite părți pentru mașini precum și table cu inscripția pentru avocați, medici și ingineri. Table cifrate cu inscripția numelor de strade pentru orașe și sate, cu prețuri ieftine.

Un mijloc de întărire pentru bolnavii de stomac

și pentru toți aceia, cari fie prin receală ori îngreunare de mâncări, fie prin lipsa de apetit, prin mistuirea grea, ori în urma mâncărilor prea reci ori prea fierbinți au contractat **catar, sgârçuiuri, dureri de stomac etc.**

este medicina

Baldrianum a doctorului Engel.

Baldrianum se recomandă contra tuturor durerilor de stomac, are calitățile unui vin excelent, care păzește contra tuturor urmărilor, precum: nervositate, insomnie, amețeli și flegmă.

În urma compoziției sale excelente, având vin de Samos, picături de Baldrian, sirop de smeură și de ci-reșe. Baldrianum este de recomandat și contra constipției și diareei precum și la toate cazurile, când se reclamă întărirea organismului.

Baldrianum Dr. Engel nu conține absolut nici o materie stricăcioasă și se poate întrebuința și din partea celor cu construcție mai slabă, precum dame și copii, timp mai îndelungat. E de preferat să se ia dimineața pe nemâncate și seara înainte de culcare în cantitate de un pahar de licheur. Copiii și cei slabi să ia Baldrianum în apă caldă și să-l îndulcească cu puțin zahăr.

Baldrianum Dr. Engel se află în sticle de 3 și 4 coroane în toate farmaciile din Ungaria, precum și în Arad, Aradul-nou, Glogovác, Györök, Mènes, Paulis, Lippa, Hidegkut, Vinga, Székesut, Pécska, Torny, Világos, Egres, Nádas, Berzova, Orczifalva, Merczifalva, Sándorháza, Bogaros, Szerb-Sz.-Péter, Perjámos, Szemlak, Sáralfalva, Nagylak. Farmaciile din Arad trimit în ori-ce parte.

Să ne păzim de imitații!

Cereți numai

Baldrianum Dr. Engel!

INFORMAȚII.

ARAD, 4 Martie n. 1912

— **Episcopul Hossu în Caransebeș.** Cetim în F. Diec. din Caransebeș: „Prea Sfinția Sa episcopul Dr. Vasile Hossu, dela Lugoj a fost trimis la Caransebeș, însoțit de Dr. A. Cosmutza, medic în Budapesta și de d. Dr. Caius Brediceanu, spre a vizita pe P. S. Sa episcopul nostru Miron, cu care de mulți ani trăiește în cele mai bune legături de pretinție, mai ales că ambii sunt născuți în comitatul Murăș-Turda. Întâmplarea a fost, ca această vizită colegială să fie totodată și vizita de rămas bun, căci P. S. Sa episcopul Lugojului se pregătește a-și ocupa demnitatea de episcop al eparhiei dela Gherla.

În onoarea distinsului oaspe episcopul nostru a dat un prânz festiv, la care au luat parte afară de konzistorialiști și câțiva onorațori. În cursul mesei episcopul nostru a ridicat toast pentru naltul său oaspe și coleg, dorindu-i sănătate, ca să poată mulți ani munci nu numai pentru biserică eparhiei sale, ci mai ales și pentru lătrirea și întărirea culturii noastre românești, atât de înapoiate în unele părți ale noii sale eparhii; iar episcopul Vasile a răspuns emoționat luându-și adio dela colegul său vecin, închinându-și sănătatea lui. Cu trenul de 5 d. a. părintele episcop Hossu s'a întors la Lugoj, fiind petrecut până la gară de membrii de ai Konzistorului în frunte cu vicarul episcopesc, părintele arhimandrit F. Aret Musta și de mai mulți onorațori din loc.

— **Logodna principesei Elisabeta a României?** „La Presse associée” publică următoarele:

„Se vorbește mult la București și la Sofia despre apropiata logodnă a prințului Boris, moștenitorul tronului Bulgariei, cu principesa Elisabeta, fiica prințului Ferdinand, moștenitorul tronului României și nepoata Carmen Sylvei.

Principesa are optsprezece ani și e foarte frumoasă; frumusețea ei are reputație europeană.

Chestiunea s'a negociat între cei interesați la Londra, cu prilejul serbărilor în onoarea ei.

Politica română care caută legături cu Bulgaria, nu e străină de această unire.

La castelul Cotroceni, reședința prințului Ferdinand al României, se fac preparative pentru această logodnă, care se vede că va avea loc la primăvară.”

— **Maj. Sa în Gödöllő.** Din Viena se lărise săptămânile trecute știrea că M. Sa împăratul va veni luna aceasta — după programul anului trecut — pentru câțiva vreme la Gödöllő. Planul acestei călătorii a fost hotărât definitiv și se dă sigură plecarea M. Sa pentru ziua de 20 Martie, când deja împăratul Germaniei — a cărui viață se așteaptă — va fi părăsit Viena. La Gödöllő M. Sa va sta două săptămâni și în acest interval va veni de mai multe ori la Budapesta și da audiențe. În preajma Paștilor se va întoarce din nou la Viena și va rămâne în Schönbrunn până la începerea cărei din Lschl. Ținând seamă la manevrele armatei ce vor avea loc toamna aceasta în Ungaria M. Sa nu va lua parte, va oca la Lschl mai curând ea de obicei.

— **Alegerea episcopului de Huși.** În București ni-se scrie:

Marele colegiu electoral compus din membrii Sinodului, Consistoriului supe-

rior bisericesc, Senatului și Camerei s'au întrunit Sâmbătă în sala Adunării deputaților și au procedat la alegerea unui episcop al eparhiei Hușilor, în locul devenit vacant prin alegerea ca mitropolit primit a P. S. Conon.

La orele 2 și jumătate I. P. S. Mitropolit al Moldovei, ocupând scaunul prezidențial a declarat deschisă ședința marelui colegiu. I. P. S. Sa a fost asistat de P. S. Episcop al Dunărei de joos și de d. Vasiliu-Cristescu senator și E. Melic, deputat.

După ce a fost făcut apelul nominal al tuturor membrilor marelui colegiu, a început votarea după regulile obișnuite.

Terminându-se votarea, I. P. S. Președinte a numărat buletinele, apoi a procedat la despuierea lor.

La orele 3 și un sfert I. P. S. Sa a comunicat următorul rezultat:

Votați 196.

Majoritate absolută 99.

P. S. Arhiepiscopul Nicodem Băcăoanul 161.

P. S. Arhiepiscopul Meletie Conștăceanul 16.

P. S. Calistrat Bârledeanu 15.

P. S. Sofronie Craioveanu 4.

I. P. S. Mitropolit Președinte a proclamat ales Episcop al Hușilor pe P. S. Arhiepiscopul Nicodem Băcăoanul.

Manifestații antiungurești. În Dalmația continuă să se agite spiritele contra tendințelor șovine ale ungarilor și a banului Cuvaj, ridicat de aceștia în fruntea Croației. Aproape toate orașele tin să-și aibă partea lor în aceste agitații naționaliste și vinerea trecută s'a ținut în Castol-Vechio, o mare adunare populară la care au luat parte toți locuitorii. S'au ținut mai multe vorbiri vehemente la adresa banului Cuvaj și a fost ars un steag ungaresc.

Publicul s'a retras în corpore pe străzile orașului și ajungând în port a împedecat intrarea unui vapor ungaresc de mărfuri prin șuerături și huiduieli. Capitanul vaporului văzând primirea ce i-se face a crezut de consult să-și facă calea întoarsă și a plecat din oraș fără să fi descărcat mărfurile cu destinația în acest oraș.

— **Alegeri sinodale.** Din Oravița ni-se scrie: Duminică în 12/25 Februarie s'a ținut în cercul Ciclova-română alegerea alor doi deputați mireni pe noul period de trei ani la sinodul protopresbiteral al Oraviței, fiind aleși cu majoritate absolută a voturilor învățătorii: Simeon Veverița și Nicolae Călnicean.

— **Un concert românesc la Bruxelles.** Vinerea trecută, spune „L'Independance Belge”, a avut loc la legația română din Bruxelles o audițiune muzicală, care a fost onorată cu prezența contesei de Flandra, mama regelui Albert și soara regelui Carol al României.

Ziarul adaugă că concertul a avut ceva caracteristic: a fost eminent românesc.

În adevăr concertul a avut loc, conform dreptului internațional, pe teritoriul românesc; doi artiști de seamă, Enescu și Goleșcu erau români, iar în saloanele legației puteai admira două tablouri ale marelui pictor național Grigorescu și mai multe piese remarcabile ale altor maeștri români: Mircea, Lukian, Voinescu, Grant, Simionide, etc.

În timpul acestor frumoase petreceri, contesa de Flandra a adresat o telegramă regelui Carol.

Asistența a fost compusă din tot ce are Bruxellesul mai de elită.

— **Înmormântarea avocatului Ioan Maior.** Din Orăștie ni-se scrie: Joia trecută am petrecut la groapă pe tânărul avocat din Ilia Mureșană Dr. Ioan Maior. Moartea lui a stârnit atât aici, unde era cunoscut de pe vremea când era candidat de avocat, cât și în Ilia, unde avea cancelaria de 4 ani încoace, un adânc și general regret, deoarece era cunoscut, iubit și stimat de toți, ca un român de inimă și om de omenie. La îngropăciune au luat parte afară de colegii români din Orăștie, și cei din Ilia și Deva. De remarcat este absența absolută a colegilor săi străini de neamul nostru. Serviciul bisericesc l-a săvârșit preoții d. Traian Frențiu și Ioan Vaidean, iar corul sub conducerea dlui I. Branga a cântat frumoasele noastre cântări funebreale. La marginea gropii a rostit în numele colegilor români și a prietenilor săi, tânărul avocat din Orăștie dl Dr. Romulus Boca, un înduioșător cuvânt de adio, care a mișcat prin frumusețea și adâncimea ideilor, până la lacrimi întreaga asistență. Odihnească în pace.

— **Înundații în România.** Din Iași se anunță: După ultimele știri din județ, inundațiile au luat proporții mari, inundând mai multe comune și întrerupând circulația aproape cu totul între câteva sate, cauzând mari pagube locuitorilor.

Astfel tot șesul din partea stângă a șoselei naționale Lețcani-Cucuteni și până la Iași este complet inundat de Bahlui.

Din cauza șesului inundat, circulația între comunele Horlești și Cucuteni este cu totul întreruptă.

De asemenea circulația este întreruptă între comunele Cucuteni și Cogoasca, unde din cauza apei mari, s'a rupt și podul.

Din Țigănași se comunică, că apa Jijiei crescând și venind mare, a acoperit complet podul de peste Jijia, întrerupând astfel circulația.

Comunele Priscani și Moren au întrerupt circulația cu Iașul.

După ultimele știri aflăm că comuna Oprîșeni a fost inundată complet. Aici apa venind mare a trecut peste șosea spre satul Osoi, întrerupând circulația și cauzând locuitorilor mari pagube.

Panica este foarte mare, locuitorii și-au luat ritele și s'au retras.

De asemenea jumătate din com. Țuțora a fost inundată.

D. C. L. Negruzzi, prefectul județului stă încontinuu în legătură cu comunele inundate, dând ordine și luând toate măsurile necesare, pentru a se veni în ajutorul inundaților.

În urma ordinelor date, s'au trimis ajutoare, precum și un număr de bărci de salvare.

De asemenea s'a trimis un număr de oameni cu instrumentele necesare de facere de dinamită, spre a se sparge ghița, pentru a se putea evita topirea.

— **Se caută maeștri rotari.** La d. Mihal Ocsofșchi maeștru rotar din Iași str. Crucei Nr. 17 România, află aplicare 4 rotari și cosari.

— **La fondul Episcopul Nicolae Popea** pentru masa învățeșilor meseriași, al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, au mai dăruit: George Dordea, blănar (București), 20 bani, Ioan Popa, paroh (Vidaul rom.) și fiul său Emil, 40 bani; Nicolae Peicu, funcționar la „Asociațiune”, 20 bani; Nicolae Rembea, învățător (Sibiel), soția sa Raveca n. Pan și fetița lor Mărioara, 1 cor. George Poponea, cond. tip., arhid., 20 bani și Demetriu Axente, cul. tip., 30 bani. La legatul T. L. Albin, pentru ajutorarea copiilor din Cut, aplicați la meserii, al acestui fond au mai dăruit: Nicolae Clonța, paroh (Beclean), 50 bani, Ioan Petrișor, paroh (Alțița), 20 bani; dna Paraschiu Maxim, văduvă de jude r. (Săliște), 36 bani, Toma Doican, paroh (Sebeșul infer.), 20 bani și Viorica Tordășianu, 10 bani.

FABRICA DE SPALAT CU ABURI

„KRISTALY”

Gőzmosógyár, Kolozsvár, Pályaudvar.

Văpsire de haine. Curățare chimică.

Spălare cu aburi.

La suma de peste 10 Cor., pachetul se retrimite franco.

REISZ MIKSA FABRICA DE MOBILE

in

BÉKÉCSABA — NAGYVÁRAD

Andrássy-ut 41—43. Rákóczi-ut 14.
(Lângă Apollo.)

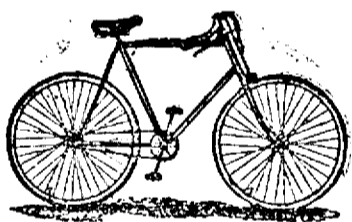
TIMBALE

cu organism patentat de oțel, dând sunete rezonante și foarte plăcute, — se pot căpăta și pe rate. — Gramofoane cu plăci artistice, — vioare, flaute, harmonici ș. a. — Numeroase distincții și medalii primite ca răsplată. Inventatorul pedalului modern și al organismului de oțel. Catalog trimis gratis.

Mogyórossy Gyula,
kir. szab. hangszergyár.
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 71.

BICICLETE de renume mondial: THE CHAMPION și PREMIER

cu osie campanilară, roată automată (cu frână liberă) se vând pe lângă garanția de 3 și 5 ani cu prețul original a fabricii, fără nici o ridicare de preț, în rate lunare de 12 și 15 cor precum și părți alcătuitoare pentru biciclete, ca gumă interioară și exterioră prima calitate, sonerie, lampe, pedale, lanțuri, roată automată, conus. — În urma circulației mare unde în toată Auto-Ungaria trimite și în provincii cu preț foarte redus. — La cumpărări mari se dă rabat mare.

Láng Jakab és fia

mare comerciant de biciclete și părți alcătuitoare
Budapest, VIII., József-körut 41.
Filiale: Boross-tér 4 și în Buda, II, Margit-körut 6.
Catalogul de lux cu 1000 de chipuri se trimite gratuit.

De neintrecut!

Spălătorie aranjată cu mașini electrice pentru curățirea chimică a hainelor, colorare și spălarea fulgilor de perini.

LUCZA JÓZSEF

Seghedin — Szeged, Laudon-utca 9. sz.
(Colțul pieței Valeria.)

Având sistem propriu de-a curăți chemic și a colora, sunt neintrecut în meseria mea. Colorez haine de domni, dame, copii, danțele, stofe de mobile și covoare. Pierdelele le spăl cu mare grijă. Pentru doliu colorez haine în negru. Comandele le execut îndată cu mare acuratețe. Baltoane de piele le colorez în colori închise.

Singurul compactor român!

Am onoare a înștiința onor. public din Arad și provincie, că mi-am aranjat atelierul cu cele mai moderne mașini și material. — Execut pe lângă prețuri moderate: cărți bisericești, (Evanghelii, etc.) cărți școlastice, cărți comerciale, tot felul de proto-coale, cărți de legi, cărți pentru biblioteci și totfelul de lucrări atingătoare de aceasta branșă. — Sperând, că onoratul public mă va cerceta și încuraje cu comandele, am ramas cu deosebită stimă:

IUSTIN ARDELEAN,
LEGĂTOR DE CĂRȚI.
ARAD, WEITZER JÁNOS 13.
(Vis-à-vis de postă)

: Atelier de croitorie :

Ioan Avram,

→ Bistrița ←

Strada Iemnelor Nr. 63.

în casa Dr. Onișor, peste drum de casa comitatului.

P. T.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că mi-am deschis modestul meu

atelier de croitorie

în strada Iemnelor nr. 63, unde l-am mărit și aranjat după cele mai nouă recepțiuni, astfel că acum sunt în plăcuta poziție de-a putea ținea în depozit permanent o cantitate însemnată de stofe și alți articli de branșă. — Materialul este cel mai bun, prețuri cât se poate de moderate, comandele urgente se efectuează în cel mai scurt timp.

Stoboare de sârmă tari și trainice!

Fabricație de prima calitate.

În atenția arhitecților, agronomilor, proprietarilor de vii, pentru vile, grădini, terenuri de vânătoare etc.

KLEIN ISTVÁN,

fabrică pentru împletituri de sârmă,
Szeged, Kelemen utca 4 sz.

Trimit și instalez împletituri de sârmă pentru mașini, împletituri de oscilat, stoboare pentru case și vile, împreună cu uși și porți puternice. Cele mai frumoase rețele! Mai furnizez: ciururi pentru cernut nisip (prund), coșnițe pentru nisip, buriane pentru schintei, coșnițe pentru nutreț, botnițe pentru boi și stouri pentru feresti de ori-ce mărime. Prețuri ieftine! — Serviciu prompt Prospect de prețuri trimis gratis.

Imprumut ieftin,

fără cheltuieli anticipative, cu procente de 4% și amortizație, pe pământuri, dela 1—65 ani, rămânând procentele acele.

Ofer diferite mașini agricole

fabricatele cele mai bune, construcția cea mai perfectă, precum: mașini de treerat, cu abur, benzin și olei, mașini de semănat și cosit cu abur, benzin și olei pe lângă prețurile cele mai convenabile cu plățire în rate

Cumpăr, vând și parcelez

moșii, pământuri, fabrici și case. Vând mașini, motoare calitate bună, preț ieftin. Instalez luminare cu acetelin și vând obiectele necesare.

La dorință trimit specialist.

Caut agenți la sate, pe lângă onorar.

Agentura generală comerclală.

Pálmer Mátyás

Timișoara, Strada Jenő-Herceg Nr. 13.

Réthy și Schreithofer

fabrică de cârnățării și mezeluri.

Instalațiuni electrice.

Déva, (Piața principală).

Recomandă carne proaspătă de vită, porc, vițel, oaie și miel, carne de porc afumată, cârnățării, slănină și unsoare în gros și în detail. La dorință liferează unsoare topită în vase proprii. — Cumpărătorilor vechi dă scădere la preț. Serviciu prompt! — Cereți catalog!

Horváth Béni

mehanic

Nagyvárad, Kossuth Lajos-ut. 18.

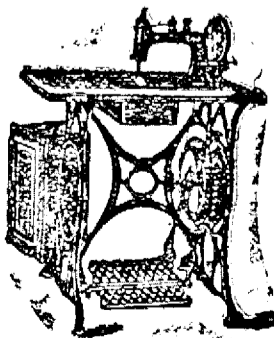
Recomandă în atenția publicului din loc și provincie, atelierul său mehanic aranjat din nou, unde primește comande și reparări de lucruri ce aparțin în branșă, precum

Mașini de cusut
Mașini de scris
Biciclete și
Gramofoane etc.

Utensiliile acestor mașini le are în depozit.

Reparaturile se efectuează repede și prompt.

Traian Turturean

lăcătuș artistic și de edificii

Bistrița — Besztercze.

10% economie la comanda
— de lucrări artistice. —

Lucrătoare aranjată cu mașini moderne.

Atențiune la cuptoarele economice de bucătărie vestite în Transilvania. — Catalog și desemnări să trimit la cerere.

Stefan Fekesházy

Institut de văpsitorie de haine și curățătorie chimică.

Bistrița, Fótér 17. Lângă Primărie.

Primește: curățiri lucioase și fine, curățiri de trusouri, albituri de desupt, de masă și albituri de pat; perdele și orice lucrări de branșă aceasta cu prețuri foarte ieftine.

Curățire și vopsitorie chimică

de totfelul de haine pentru bărbați și femei, pardesii și jachete fără ale desface; apoi materii de mobile, perdele dantele și altele. Execuție promptă. Prețuri foarte moderate.

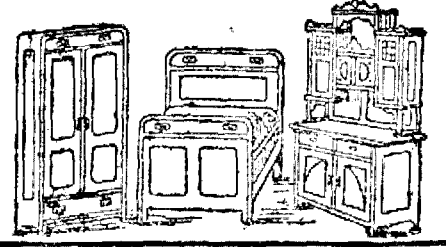

BAUMANN ARNOLD succesorul

LÁHNI KÁROLY,

fabricant de mobile.
Alba-Iulia, Piața Szent István Nr. 11.

Recomandă mobile pregătite în atelierul său din cel mai bun material, pentru dormitoare, sufragerii, locuințe garson și — birouri pe lângă prețuri ieftine. —

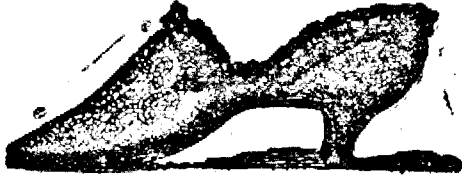

Premiat la a. 1902 din partea expoziției industriale din Becicherecul-mare.

BERBERSZKI MIKLÓS

păpușar,

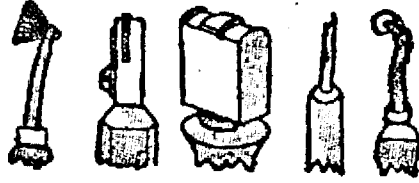
— Nagybecskerek. —

Liferează în țară și străinătate păpuși de piele, păsă, mătase și catifea, pentru bărbați, dame și copii cu prețurile cele mai ieftine. Serviciu prompt. — Catalog trimit gratuit. — Revizătorilor li-se dă rabat.

IRING HENRICH

fabrică de unelte pentru ciobotari
Ujpest, Lőrincz-u. 50.

Recomandă pantofarilor și ciobotarilor precum și pielarilor unelte de branșe, calitate bună, prețuri moderate. — Comercianților se dă rabat. — Catalog gratuit și francat.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că mi-am aranjat în Timișoara, Piața George Nr. 4. un modern

atelier dentistic.

Practica mea veche mă dispensează de o mai amănunțită recomandare, augurându-mi în schimb încrederea în satisfacerea ori-cărei pretenții a pacienților. — Cu stimă:

Götzl Mór,
dentist.

„IANER” cremă neunsuroasă.

Cel mai nou produs igienic pentru curățirea și înfrumusețarea feței. — Înlătură petele galbene, bucele pricinuțite de înfierbântări, sgrăbunțe și alte necurătenii de piele. Crema aceasta ziua se poate folosi mult mai cu succes. Teğă 1 coroană.

„Ianer” pudră. E non plus ultra pudrei. Bună la baluri, saloane și de zilnic foloșă, care acoperă încreșturile și e cu totul nestrictăcioasă. În enlorile: roză, albă și cremă 1 cutie 1 coroană.

„Ianer” săpun 1 bucată 60 fileri.

„Ianer” pastă pentru dinți 1 doză, 1 cor.

„Ianer” apă pentru gură Bună pentru dinții scorburoși și gingiile bureșoși, contra mirosului greu de gură. 1 sticlă cor. 1-60; jumătate sticlă, 80 fileri.

„Ianer” esență pentru păr Excelentă pentru înălțurarea mătreței și contra căderii părului 1 sticlă, 1 cor. 30 fileri.

„Ianer” pomadă pentru creșterea părului. 1 teğă 2 coroane.

„Ianer” vâpseală pentru păr pentru a colora în blond părul sur și cărunt. Nereușita colorii e exchisă La comanda să se noteze că părul încăruntit în ce culoare să se vâpsească (negru brunet). Un carton 4 coroane

„Ianer” apă care face părul blond

Pentru a văpsi în timp scurt, în băl, aurii, părul blond, roșu, chiar și brunet ori negru. 1 sticlă 4 cor.

Discretă și zilnică expediție cu poșta. — Telefon 476.

Pentru înconjurarea contrafacierilor numai „Preparatele lui Rudolf Ianer” ieșite din farmacia sa ca valoare și se pot căpăta la

Farmacia „Maria ajutătoare” alui Rudolf Ianer, Temesvár, Gyárváros F6-ut 70.

Mare depozit de cuptoare.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că în (Cluj) Kolossvár, Monostori-u. 7, am deschis un mare magazin înregistrat și provăzut cu cuptoare din țară și străinătate, unde se află în depozit permanent cuptoare moderne de majolică stil secesion și cuptoare de olane Daniel, precum și căminuri și cuptoare de bucătărie.

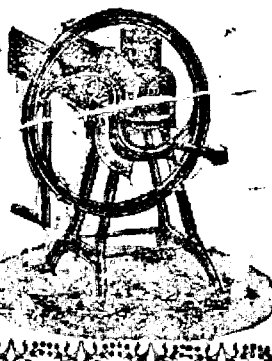
Atrag atenția publicului asupra depozitului meu model, asigurând totodată despre calitatea perfectă ale articolelor și prețurile cele mai solide.

Așteptând binevoitorul sprijin sunt cu deosebită stimă:

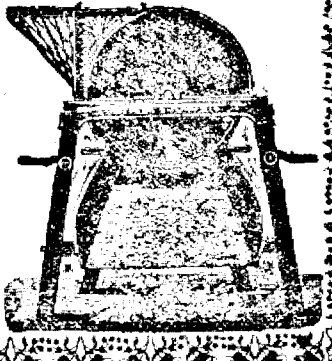
Tamásy József,
Kolozsvár.

Hegyi János,

măestru lăcătuș de lucruri pentru zidiri și de artă. Atelier de mașini și depozit de mașini agricole. (Casa proprie) Aiud — Nagyenyed, Strada Tövisi-ut.

Primește ori-ce lucrare de lăcătușerie artistică și pentru zidiri, precum și lucrarea și repararea be mașini agricole și industriale. La acele mașini cari nu se pot executa în atelierul meu, am luat reprezentanța și depozitul, mai multor fabrici, despre a căror fabricații m'am convins în decursul anilor, că sunt neexceptionabile. Rog să se adreseze în ori-ce afacere referitoare la branșă aceasta, — la mine, servind ori și cui cu lămuriri. Țin în depozit și mașini de cusut, cele mai bune fabricații, precum și cumpene, cântare, decimale. — Prețuri ieftine. — Catalog gratuit. Se dau ou garanție și condițiuni de plătire și în rate.

REISZ MIKSA FABRICĂ DE MOBILE

in

BÉKÉSCSABA — NAGYVÁRAD

Andrássy-ut 41—43. Rákóczi-ut 14.
(Lângă „Apollo“).

TIMBALE

cu organism patentat de oțel, dând sunete rezonante și foarte plăcute, — se pot căpăta și pe rate. — Gramofoane cu plăci artistice, — vioare, flaute, harmo-

nici ș. a. — Numeroase distincții și medalii primite ca răsplată. Inventatorul pedalului modern și al organismului de oțel. Catalog trimis gratis.

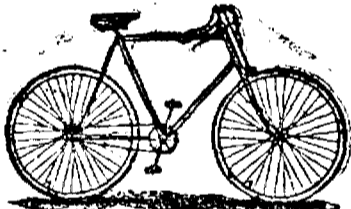
Mogyórossy Gyula,

kir. szab. hangszergyár.
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 71.

BICICLETE

de renume mondial:

**THE CHAMPION
și PREMIER**

cu osie campanilă, roată automată (cu frână liberă) se vând pe lângă garanță de 3 și 5 ani cu prețul original a fabricii, fără nici o ridicare de preț, în rate lunare de 12 și 15 cor precum și părți alcătuitoare pentru biciclete, ca gumă interioară și exterioară prima calitate, sonerie, lampe, pedale, lanțuri, roată automată, conus. — În urma circulației mare unde în toată Auto-Ungaria trimite și în provincii cu preț foarte redus. — La cumpărări mari se dă rabat mare.

Láng Jakab és fia

mare comerciant de biciclete și părți alcătuitoare

Budapest, VIII., József-körut 41.

Filiale: Boross-tér 4 și în Buda, II, Margit-körut 6.

Catalogul de lux cu 1000 de chipuri se trimite gratuit.

De neîntrecut!

Spălătorie aranjată cu mașini electrice pentru curățirea chimică a hainelor, colorare și spălarea fulgilor de perlin.

LUCZA JÓZSEF

Seghedin—Szeged, Laudon-utca 9. sz.

(Colțul pieței Valeria.)

Având sistem propriu de-a curăți chemic și a colora, sunt neîntrecut în meseria mea. Colorez haine de domni, dame, copii, dantele, stoffe de mobile și covoara. Pierdelele le spăl cu mare grijă. Pentru dolii colorez haine în negru. Comandele le execut îndată cu mare acuratețe. Baltoane de piele le colorez în colorii închise.

Singurul compactor român!

Am onoare a înștiința onor. public din Arad și provincie, că mi-am aranjat atelierul cu cele mai moderne mașini și material. — Execut pe lângă prețuri moderate: cărți bisericești, (Evanghelii, etc.) cărți școlastice, cărți comerciale, tot felul de protocoale, cărți de legi, cărți pentru biblioteci și totfelul de lucrări atingătoare de aceasta branșă. — Sperând, că onoratul public mă va cerceta și încuraje cu comandele, am ramas cu deosebită stimă:

IUSTIN ARDELEAN,

LEGĂTOR DE CĂRȚI.

ARAD, WEITZER JÁNOS 13.

(Vis-à-vis de postă)

: Atelier de croitorie :

Ioan Avram,

→ Bistrița ←

Strada Iemnelor Nr. 63.

în casa Dr. Onișor, peste drum de casa comitatului.

P. T.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că mi-am deschis modestul meu

atelier de croitorie

în strada Iemnelor nr. 63, unde l-am mărit și aranjat după cele mai nouă recepții, astfel că acum sunt în plăcută poziție de-a putea ținea în depozit permanent o cantitate însemnată de stoffe și alți articli de branșă. — Materialul este cel mai bun, prețuri cât se poate de moderate, comandele urgente se efectuează în cel mai scurt timp.

**Stoboare de
sârmă**

tari și trainice!

Fabricație de prima calitate.

În atenția arhitecților, agronomilor, proprietarilor de vii, pentru vile, grădini, terenuri de vinătoare etc.

KLEIN ISTVÁN,

fabrică pentru împletituri de sârmă,

Szeged, Kelemen utca 4 sz.

Trimite și instalez împletituri de sârmă pentru mașini, împletituri de oscilat, stoboare pentru case și vile, împreună cu uși și porți puternice. **Cele mai frumoase rețele!** Mai furnizez: ciururi pentru cernut nisip (prund), coșnițe pentru nisip, buriane pentru schinte, coșnițe pentru nutreț, botnițe pentru boi și stouri pentru ferești de ori-ce mărime.

Prețuri ieftine! — Serviciu prompt
Prospect de prețuri trimis gratis.

Imprumut ieftin,

fără cheltuieli anticipative, cu procente de 4% și amortizație, pe pământuri, dela 10—65 ani, rămânând procentele acele.

Ofer diferite mașini agricole

fabricatele cele mai bune, construcția cea mai perfectă, precum: mașini de treierat, cu abur, benzin și olei, mașini de semănat și cosit cu abur, benzin și olei pe lângă prețurile cele mai convenabile cu plătire în rate

Cumpăr, vând și parcelez

moșii, pământuri, fabrici și case. Vând mașini, motoare calitate bună, preț ieftin. Instalez luminare cu acetelin și vând obiectele necesare.

La dorință trimit specialist.

Caut agenți la sate, pe lângă onorar.

Agentura generală comerclală.

Palmer Mátyás

Timișoara, Strada Jenő-Herceg Nr. 13.

Réthy și Schreithofer

fabrică de cârnățării și mezeluri.

Instalațiuni electrice.

Déva, (Piața principală).

Recomandă carne proaspătă de vită, porc, vițel, oaie și miel, carne de porc afumată, cârnățării, slănină și unsoare în gros și în detail. La dorință liferează unsoare topită în vase proprii. — Cumpărătorilor vechi dă scădere la preț. Serviciu prompt! — Cereți catalog!

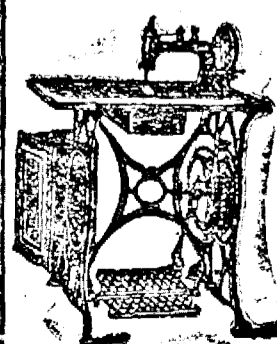
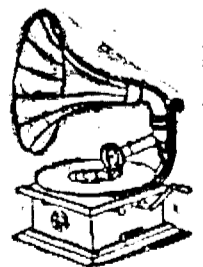

Horváth Béni

mehanic

Nagyvárad, Kossuth Lajos-u. 18.

Recomandă în atenția publicului din loc și provincie, atelierul său mehanic aranjat din nou, unde primește comande și reparări de lucruri ce aparțin în branșe, precum

Mașini de cusut
Mașini de scris
Biciclete și
Gramofoane etc.

Utensiliile acestor mașini le are în depozit.

Reparaturile se efectuează repede și prompt.

Traian Turturean

lăcătuș artistic și de edificii

Bistrița — Besztercze.

10% economie la comanda
— de lucrări artistice. —

Lucrătoare aranjată cu mașini moderne.

Atențiune la cuptoarele economice de bucătărie vestite în Transilvania. — Catalog și desemnări să trimit la cerere.

Premiat la a. 1902 din partea expoziției Industriale din Becicherecul-mare.

BERBERSZKI MIKLÓS

păpușar,

— Nagybecskerek. —

Liferează în țară și străinătate păpuși de piele, păslă, mătase și catifea, pentru bărbați, dame și copii cu prețurile cele mai ieftine. Serviciu prompt. — Catalog trimis gratuit. — Revizătorilor li-se dă rabat.

Stefan Fekesházy

Institut de văpsitorie de halne și curățătorie chimică.

Bistrița, Fötér 17. Lângă Primărie.

Primește: curățiri lucioase și fine, curățiri de trusouri, albituri de desupt, de masă și albituri de pat; perdele și orice lucrări de bransă aceasta cu prețuri foarte ieftine.

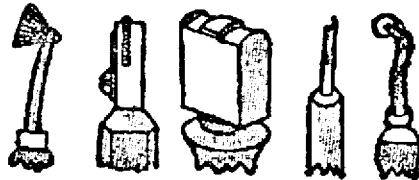
Curățire și vopsitorie chimică

de toffelul de haine pentru bărbați și femei, pardesii și jachete fără ale desface; apoi materii de mobile, perdele dantele și altele. Execuție promptă. Prețuri foarte moderate.

IRING HENRICH

fabrică de unelte pentru ciobotari
Ujpest, Lörincz-u. 50.

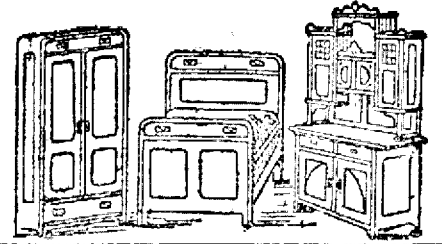
Recomandă pantofarilor și ciobotarilor precum și pielarilor unelte de bransă, calitate bună, prețuri moderate. — Comersanților se dă rabat. — Catalog gratuit și francat.

BAUMANN ARNOLD succesorul

LÁHNI KÁROLY,

fabricant de mobile.
Alba-Iulia, Piața Szent István Nr. 11.

Recomandă mobile pregătite în atelierul său din cel mai bun material, pentru dormitoare, sufragerii, locuințe garson și — birouri pe lângă prețuri ieftine. —

Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că mi-am aranjat în Timișoara, Piața George Nr. 4. un modern

atelier dentistic.

Practica mea veche mă dispensează de o mai amănunțită recomandare, augurându-mi în schimb încrederea în satisfacerea ori-cărei pretenții a pacienților. — Cu stimă:

Götzl Mór,
dentist.

„LANER” cremă neunsuroasă.

Cel mai nou produs igienic pentru curățirea și infumusețarea feței. — Înlătură petele galbene, bubele pricnuite de infierbânteli, sgrăbunțe și alte necurătenii de piele. Crema aceasta ziua se poate folosi mult mai cu succes. teglă 1 coroană.

„Janer” pudră. E non plus ultra pudref. Bună la baluri, saloane și de zilnic folos. care acopere încreșturile și e cu totul nestrăicătoare. În calorile: roză, albă și cremă 1 cutie 1 coroană.

„Janer” săpun 1 bucată 60 fileri.

„Janer” pastă pentru dinți 1 doză, 1 cor.

„Janer” apă pentru gură. Bună pentru dinții scorburoși și gingiile bureșoși, contra mirosului greu de gură. 1 sticlă cor. 1-60; jumătate sticlă, 80 fileri.

„Janer” esență pentru păr. Excelentă pentru înălțurarea mătrel și contra căderii părului 1 sticlă, 1 cor. 30 fileri.

„Janer” pomadă pentru creșterea părului. 1 teglă 2 coroane.

„Janer” vâpseală pentru păr pentru a colora în blond, brunet ori în negru, brunet ori în negru. Nereușita colorii e exchisă. La comanda să se noteze că părul încăruntit în ce culoare să se vâpsească (negru brunet). Un carton 4 coroane

„Janer” apă care face părul blond

Pentru a văpsi în timp scurt, în băl, aurii, părul blond, roșu, chiar și brunet ori negru. 1 sticlă 4 cor.

Discretă și zilnică expediție cu poșta. — Telefon 476.

Pentru înconjurarea contrafacierilor numai „Preparatele lui Rudolf Janer” leșite din farmacia sa ca valoare și se pot căpăta la

Farmacia „Maria ajutătoare” alui Rudolf Janer, Temesvár, Gyárváros Fő-ut 70.

Mare depozit de cuptoare.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că în (Cluj) Kolozsvár, Monostori-u. 7, am deschis un mare magazin înregistrat și provăzut cu cuptoare din țară și străinătate, unde se află în depozit permanent cuptoare moderne de majolică stil secesion și cuptoare de olane Daniel, precum și căminuri și cuptoare de bucătărie.

Atrag atenția publicului asupra depozitului meu model, asigurând-ul totodată despre calitatea perfectă ale articolelor și prețurile cele mai solide.

Așteptând binevoitorul sprijin sunt cu deosebită stimă:

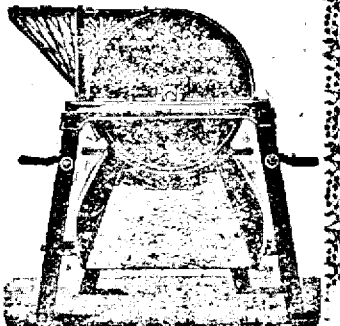
Tamásy József,
Kolozsvár.

Hegyi János,

măestru lăcătuș de lucruri pentru zidiri și de artă.
Atelier de mașini și depozit de mașini agricole.
(Casa proprie) Aiud-Nagyenyed, Strada Tövisi-ut.

Primește ori-ce lucrare de lăcătușerie artistică și pentru zidiri, precum și lucrarea și repararea be mașini agricole și industriale. La acele mașini cari nu se pot executa în atelierul meu, am luat reprezentanța și depozitul, mai multor fabrici, despre a căror fabricații m'am convins în decursul anilor, că sunt neexceptionabile. Rog să se adreseze în ori-ce afacere referitoare la bransă aceasta, — la mine, servind ori și cui cu lamuriri. Țin în depozit și mașini de cusut, cele mai bune fabricații, precum și cumpene, cântare, decimale. — Prețuri ieftine. — Catalog gratuit. Se dau cu garanție și condițiuni de plată și în rate.

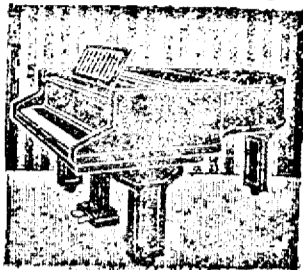
Pianuri sau Harmoniuri

se cumpără mai bine și ieftin în cunoscutul și solidul magazin de pianuri și harmoniuri

V. Heldenberg, Sibiu Strada Clisădlei 9.

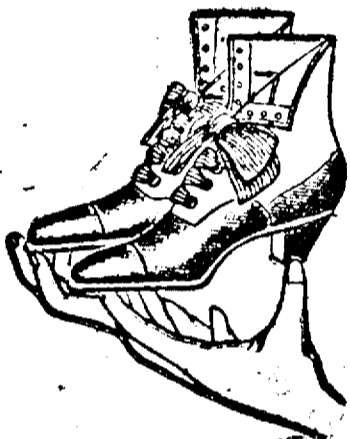
(vis-à-vis de Hotelul Impăratul Roman). întemeiat la anul 1867 ca I-a prăvălie de pianuri în Transilvania.

Mare depozit de instrumente nouă și întrebuințate: pianuri, pianine, harmoniuri cu prețurile originale de fabrică. Sortiment bogat de pianuri de închiriat. — Plătire în rate după dorință. Pianuri vechi să primesc ca schimb.

Bencsik Zsigmond în Déva

Oferă: GHETE AMERICANE ȘI FRANCEZE cusute cu mâna în atelierul propriu precum și GHETE GATA, format modern pentru bărbați, femei și copii. *Galoși, ghete comode și pentru gimnastică.* Mare magazin de gume renumite de Sullivan pentru tocuri la ghete și creme excelente. Ghete pentru picioare ne-regulate și bolnave le pregătesc după măsură. La comande din provincie este destul a se trimite o gheată folosită. — Serviciu prompt.

Bumbera István,

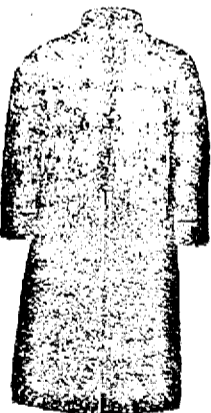
croitor civil și preoțesc, croitorul preoțimel greso-sat.

Oradea-mare — Nagyvárad.

Edificiul Bazarului (partea spre teatru). Telefon 869.

Sezonul de toamnă și iarnă!

Au sosit stoffe moderne, englezești, scoțiene și indigene, calitatea cea mai bună. Costumele croială modernă, și lucrute cu mult șic. Prețuri moderate. Lucru cu mare atențiune. Singurul depozit de articole preoțești și bisericcești.

Hans Fabritius

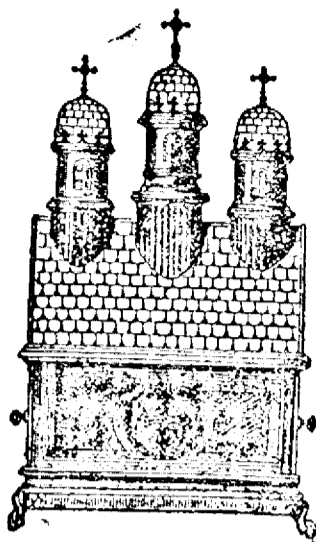
inginer

SIBIU, Reissenfelsgasse 11

primește executarea ori-cărui

conduct electric

pentru diverse scopuri.

Telefon 116-53.

Stiassny és Novák

turnătorie artistică de metal. Budapest, VI, Váci-ut 179. sz.

Lucrează diferite decoruri la edificii, cripte. Toarnă diferite părți pentru mașini precum și table cu inscripția pentru avocați, medici și ingineri. Table cifrate cu inscripția numelor de strade pentru orașe și sate, cu prețuri ieftine.

Mândria oricărei gospodine este pâinea bună și frumoasă!

în locul dospirii îndelungat și a frământării oboșitoare, este de recomandat mașina „IDEAL” pentru dospirea și frământarea pâinei, premiată în mai multe rânduri.

La expoziția de lucruri casnice din Timișoara 1908 distins cu Medalie de aur și diplomă.

Se poate comanda dela **LEITNER SÁNDOR,** CLUJ-KOLOZSVÁR, Deák Ferenc-utca 3 sz.

GRAMAFOANE dela 28 cor. în sus. .... PLĂCI cu cântări românești.

Un mijloc de întărire pentru bolnavii de stomac

și pentru toți aceia, cari fie prin receală ori îngreunare de mâncări, fie prin lipsa de apetit, prin mistuirea grea, ori în urma mâncărilor prea reci ori prea fierbinți au contractat **catar, sgarciuri, dureri de stomac etc.**

este medicina

Baldrianum a doctorului Engel.

Baldrianum se recomandă contra tuturor durerilor de stomac, are calitățile unui vin excelent, care păzește contra tuturor urmărilor, precum: nervositate, insomnie, amețeli și flegmă.

În urma compoziției sale excelente, având vin de Samos, picături de Baldrian, sirop de smeură și de ci-reșe. Baldrianum este de recomandat și contra constipției și diareei precum și la toate cazurile, când se reclamă întărirea organismului.

Baldrianum Dr. Engel nu conține absolut nici o materie stricăcioasă și se poate întrebuința și din partea celor cu construcție mai slabă, precum dame și copii, timp mai îndelungat. E de preferat să se ia dimineața pe nemâncate și seara înainte de culcare în cantitate de un pahar de licheur. Copiii și cei slabi să ia Baldrianum în apă caldă și să-l îndulcească cu puțin zahăr.

Baldrianum Dr. Engel se află în sticle de 3 și 4 coroane în toate farmaciile din Ungaria, precum și în Arad, Aradul-nou, Glogovác, Gyorok, Ménes, Paulis, Lippa, Hidegkut, Vinga, Székesut, Pécska, Torna, Világos, Egres, Nádas, Berzova, Orczifalva, Merczifalva, Sándorháza, Bogaros, Szerb-Sz-Péter, Perjámos, Szemlak, Sáralfalva, Nagylak. Farmaciile din Arad trimit în ori-ce parte.

Să ne păzim de imitații!

Cereți numai

Baldrianum Dr. Engel!

„ORAVICIANA” societate pe acții în Oravița

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii »ORAVICIANA SOCIETATE PE ACȚII« în Oravița sunt prin aceasta convocați la

a XIX-a adunare generală ordinară

care se va ține Joi în 14 Martie a. c. st. n. la 10 ore a. m. în localul institutului, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Raportul comisiei verificatoare și constituirea biroului.
2. Raportul anual al direcțiunii.
3. Raportul anual al inspecțiunii.
4. Stabilirea bilanțului, împărțirea profitului curat și votarea absoluturului.
5. Hotărâre asupra unei emisiuni noi de acții.
6. Hotărâre asupra înființării de filiale.
7. Eventuale propuneri.

Oravița, la 22 Februar 1912.

Direcțiunea.

ACTIVA		CONTUL-BILANȚ.		PASIVA	
Casa în număr	103500 33	Capital de acții	550000		
Casa de păstrare poștală	8548 07	Fond de rezervă	286263 98		
Escont de cambii	816473 29	Fond de rezervă disponibil	41372 06		
Escont de cambii cu acoperire hip.	1152308 27	Fond pentru diferență de curs	5290 64		
Împrumuturi hipotecare	1735914 09	Fond pentru amortizarea edificiului	5000 —	337926 68	
Obligațiuni cu caventați	48736 63	Fondul Consortiului de ajutor și consum		6764 04	
Debitori în Cont-curent	24500 —	Depuneri		2594595 44	
Efecte	227798 40	Reescompt		740386 55	
Bon în Giro-conto și la alte bănci	23255 43	Împrumuturi hipotecare cedate		67028 93	
Imobile: casa institutului	64855 83	Interese anticipate		34206 11	
Realități	106582 58	Dare după interese depuneri		5925 86	
Expozituri: Vrâny, Varadia, Rakasdia, Vrânyucz, Székás, Jám, Mercsina, Berlistye, Nikolincz, Gerlistye	11615 73	Dividendă neridicată		208 —	
Interese reescompt anticip. și după împr. hip. cedate	11194 67	Diverși creditori		736 —	
Interese efecte restante	1529 10	Profit curat		68833 48	
Diverși debitori și interese restante	67198 67				
Mobilier după amortizare	2600 —				
	4406611 09			4406611 09	

DEBIT		PROFIT ȘI PERDERE.		CREDIT	
Interese depuneri	118118 09	Interese escompt	143284 52		
Interese reescompt	31036 92	Interese hipotecare	130797 45		
Interese împr. hip. cedate	3924 55	Interese după obligațiuni cu caventați	2399 99		
Salare	23168 36	Interese efecte	9755 13		
Relut de cortel	2926 67	Interese cont-curent	346 16		
Spese de birou, porto, comp. de timbru, prenumerațiuni și alte spese	11856 26	Venite dela imobile	3859 92		
Dare directă, comunală etc.	16763 27	Diverse venite	1285 77		
Dare după interese depuneri	11812 48				
Chirie	3000 —				
Amortizare de mobilier	288 86				
Profit net	68833 48				
	291728 94			291728 94	

Hie Trăilă
director.

Oravița, 31 Decembre 1911.

Ioan Perian
șefcontabil.

DIRECȚIUNEA:

Alex. P. Popoviciu   Victor Poruțiu   Petru Bernaz   Iosif Nedici   Dr. Petru Cornean   Dr. Ion Nodel
Ion Maran   Dr. Mihai Gropșian   Dr. Ion Manguica   Simeon Vițan

Conturile prezente confrontându-le cu registrele principale și auxiliare, le-am aflat exacte.

INSPECȚIUNEA:

Ion E. Țieranu   Iuliu Roșiu   Gheorghe Jianu   Nicolae Beloane
președinte.   Iacob Botoș   Gheorghe Dragoescu   Gheorghe Lipovay.